

Megnyílt a 28. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár

Kis és nagy olvasók közös villámutazása

Fotó: Nagy Tibor

Hajtányozva, kerékpározva, gurulós bőröndöt húzva olvasó gyermekek lepték el péntek délelőtt a Nemzeti Színház előtti teret. A 28. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár látványos megnyitóján a város és a megye előjárói, a rangos szemle főszervezője és olyan illusztris vendégek hirdették a zsongásba olvasnivalóval bekapcsolódva az írott szó ünnepe, mint Márton László, Darvasi László és Bereményi Géza.

Nagy Székely Ildikó

A villámpresentation végén a részt vevő gyerekek – a Marosvásárhelyi Művészeti Szakliceum 3B osztálya, Póra Annamária tanítványai – egy szétnyíló könyv lapjait megjelenítve mutatták az utat a színház előcsarnoka felé, ahol már csaknem minden kiadó közszemlére tette gazdag kínálatát.

Az irodalmi élet bólintása

A korábbi évekből jól ismert könyvfesztivál és az emeleten sorakozó – a vásár ideje alapotívumához, az utazáshoz kapcsolódó – alkotói idézetek
(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Átállási időszak a hulladék-elszállítás terén

Az utóbbi időben talán a hulladék-elszállítás ügye az, ami a legjobban foglalkoztatja Marosvásárhely lakóit, hiszen a magánházakhoz a kukák kiosztása sem zajlott zökkenőmentesen, a napokban pedig a tömbház-negyedekben nagy mennyiségű szeméttel éktelenkedett a zsúfolásig telt kukák mellett, ugyanis számos helyszínen a szolgáltató nem ürítette ki őket.

4.

A klasszikus újságírás végnapjait éljük?

Pár nappal ezelőtt az egyik legnagyobb erdélyi magyar kiadó szolgálati közleményben írja, hogy a nehéz gazdasági helyzet és annak valószínűsíthetően hosszabb távú fennmaradása arra kényszeríti, hogy tevékenységét az év végéig átszervezze.

15.

Elkezdődött a késelés miatti kivizsgálás

Az előző tanévben egy olyan jellegű tevékenységet bonyolítottak le az iskolában, amely a bullyingot volt hivatott megelőzni, orvosolni. Ebbe az egyhetes rendezvénysorozatba mind a diákok, mind a tanárok, mind pedig a szülők be voltak avatva. A rendezvények között szerepelt bullyingellenes verseny, továbbá bullyingellenes plakátokat is terveztek a diákok.

17.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas

ügyfele számára:

50%-os

kedvezményel kaphatók a közellátó lencsék

2022. november 10. és december 31. között.

A régi árakkal dolgozunk, nem drágítottunk!

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Áramszünet az emeleten

Benedek István

A sürgősségi kormányrendeletekkel való törvényalkotás korszakában különösen szembeszökő volt a minap az a hír, miszerint elkészült az árampiac 2025-ig terjedő szabályozására szánt mechanizmus tervezete. Jobb helyeken ez tényleg így megy, hogy a kormány először számol és tervez, aztán rendelkezik. Nálunk még e látszatstratégia kiizzadása ellenére is csak lohol az események után.

Azt már a vonatkozó hír végére is odairták, hogy a tervezet még módosításokra szorul. Így legalább a komoly szabályalkotás nyomelemei már fellelhetők benne. Van benne szó egy központi beszerzési mechanizmusról is, mely úgy működne, hogy a termelőknek év végéig kéne közölniük, hogy a következő esztendőben mennyi áramot állítanak elő, és a szolgáltatóknak és elosztóknak is kellene jelezniük, hogy mekkora fogyasztással számolnak a következő évben. A szabályozó hatóság ezeket a mennyiségeket leellenőrizné, és elosztanán hónapokra, az energiát meg szabályozott áron forgalmaznák e szereplők között. A beszerzési mechanizmus egy sebből vérzik, de abból komolyan, mert a termelési kapacitások tervezése nem megy olyan simán, hogy a kormánypalota generálisa kiadja a parancsot, s már jön is a delez a kábeleken. A szén- és gáztermékek esetében lehet termelést tervezni, jóformán csak nyersanyag kérdése az egész. A víz- és atomerőművek működése már komolyan függ a folyók vízhozamától, előbbiek csak teli tárolótavakból tudnak áramot

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER

11., péntek
A Nap kel
7 óra 18 perckor,
lenyugszik
16 óra 54 perckor.
Az év 315. napja,
hátravan 50 nap.

IDŐJÁRÁS
Felhőátvonulások, eső
Hőmérséklet:
max. 12 °C
min. 5 °C

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

JOKER 40, 38, 13, 44, 31 + 10 **NOROC PLUS: 2 5 6 4 7 2**

40 10, 19, 15, 38, 29, 31 **SUPER NOROC: 8 0 8 6 4 1**

69 31, 3, 24, 12, 23, 7 **NOROC: 6 8 2 2 2 2 7**

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGben IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Színháztudományi konferencia

Színháztudományi konferenciára kerül sor november 11-én, pénteken (ma) délelőtt 11 órától a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Stúdió Színházának előcsarnokában. A rendezvény a magyar tudomány napja előtt tiszteleg, szervezője a Magyar Tudományos Akadémia Kolozsvári Akadémiai Bizottsága. A megnyitó-előadást Kollár János Péter akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára tartja Az egyetem feladatáról címmel. Ezt követően az MTA KAB Színháztudományi Szakbizottsága tagjainak szakmai előadásai hangzanak el. A rendezvény keretében 14.30-kor átadják a Kolozsvári Akadémiai Bizottság 2022. évi tudományos díjait, majd szakmai könyvbemutatóra kerül sor.

Magyarok Bukovinában – könyvbemutató

A Divers Egyesület az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatalának támogatásával lefordította magyar nyelvre Hrenciuc Daniel történelemtanár Magyarok Bukovinában című könyvét, amelyet november 11-én, pénteken (ma) délelőtt 9.30-kor mutatnak be a marosvásárhelyi Bernády Házban.

Gyermekfoglalkozások az Erdélyi Hagyományok Házában

Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány novemberben is tart komplex gyermekfoglalkozásokat nagycsoportos óvodásoknak és kisiskolás osztályoknak az alapítvány marosvásárhelyi, Sáros utca (Târgului) alatti székhelyén. A tevékenységekre alkotni, mesét hallgatni, játszani vágyó csoportok, osztályközösségek jelentkezését várják. November 17-én, csütörtökön és 18-án, pénteken a kukoricafejtést, csutkababa-készítést lehet kipróbálni Ávrám Éva és Simó Ünige irányításával, Tekei Erika pedig mesét mond a gyermekeknek, és beszélget velük a novemberi jeles napokról. A foglalkozások délelőttként 9 órától 10.30-ig, illetve 11 órától 12.30-ig zajlanak. Jelentkezni 15-éig, keddig lehet az adorjani.reka@ehh.ro e-mail-címen. Az e-mailben fel kell tüntetni a jelentkezők tanintézetének nevét, az osztályt, a gyermekek létszámát, valamint az óvónó, tanító elérhetőségét.

Újra használható a somostetői futópálya

A somostetői futópálya új burkolatot kapott a megkopott rekortán szőnyeg helyett, a pálya körüli világítást pedig új LED-es égőkre cserélték, a pálya újra használható – adja hírül Facebook-oldalán a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

*Isten éltesse!

Ma MÁRTON, holnap JÓNÁS és RENÁTÓ napja. JÓNÁS: héber eredetű férfinév. Jelentése: galamb. RENÁTÓ: a Renátusz (jelentése: újjászületett) olasz formájából ered.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2022. november 10.

1 EUR	4,8919
1 USD	4,9207
100 HUF	1,2192
1 g ARANY	270,0121

Kis és nagy olvasók közös villámmutazása

(Folytatás az 1. oldalról)

számbavétele után Káli Király István főszervezőt, a Romániai Magyar Könyves Céh igazgatóját egyebek mellett a megnyitó üzenetéről kérdeztük.

– Egyszerűen szeretnénk volna a „Könyvben utazunk” mottót valamilyen képiségbe átalakítani. Mindenkinek szíve joga, hogy azt olvasson, amit akar, a lényeg, hogy olvasson, mert a könyvek egy teljesen egyéni világba röpitik el az embert. Itt nem a vonatablakból elhúzó táj köt le, hanem a képzelőerő, amely a felhalmozott információk alapján az ember saját, külön világát kialakítja. Remélem, átjött ez az üzenet azáltal, hogy a gyermekek hajtányozás, kerékpározás, gördeszkázás közben is olvastak, illetve abból, hogy a két fő támogató, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal és a Maros Megyei Tanács eminens képviselői, a polgármester és a megyei tanácselnök is egyszerű olvasóként voltak jelen a megnyitón. A könyvek a létező legdemokratikusabb világ, amelyben mindenki megtalálhatja a saját helyét – öszszegzett a szemle főszervezője. Káli Király Istvántól azt is megtudtuk, hogy az idei könyvvásár abban tér el a korábbi évektől, hogy a pandémia két esztendeje után valamennyi alkotó elfogadta a meghívást.

– A magyarországi és az erdélyi irodalom krémjének jó része jelen van, ha csak végignézzünk a dedikálásarkon, lát-

hatjuk, hogy micsoda nevek szerepelnek. Úgy gondolom, hogy nem is létezik annál nagyobb elismerés az irodalmi élet képviselői részéről, mint az, hogy eljöttek, és megtisztelik Marosvásárhely közönségét a jelenlétükkel és a közreműködésükkel. Nagyon remélem, hogy a város könyvbarátai is megtisztelik őket a jelenlétükkel, hiszen ennek az egész vásárnak ők az alapítói, irányítói, hasznélvezői, mi csak szolgáljuk ezt az ügyet – tette hozzá Káli Király István, majd hangsúlyozta, hogy a vásár látogatói nemcsak a jelen levő hatvan kiadó gazdag felhozatalából, 9000-nél több könyvcíméből válogathatnak, hanem annak a természetes és békés zsongásnak a hangulatát is átélhetik, amely Berg Judit szerint „a világ egyetlen könyvvásárán sem létezik”.

A megnyitó után alig egy fél órával el is kezdődött az első könyvbemutató. Az érdeklődők – elsősorban a megnyitón rollerező, bicikliző diáksereg – Markó Béla *A pitypangok királya* című új, válogatott gyermekverseket tartalmazó kötetével ismerkedhettek meg a szerző és a könyvet illusztráló Kiss Bora jelenlétében.

Az elkövetkező napokban az olvasás bővölete lengi be Marosvásárhely központját. Az idei év legújabb irodalmi termését felvonultató vásár vasárnap délelőtt 10 órától várja a belső utazásra vágyókat.

Fotó: Nagy Tibor

RENDEZVÉNYEK

Mozaik – Vajda György kiállítása

December 8-án 18 órakor a Bernády Házban nyílik meg Vajda György, lapunk munkatársának egyéni kiállítása. A sajtó-, természet-, szocio- és művészfotókból álló tárlat régebbi és újabb munkákat vonultat fel. A kiállítást Nagy Miklós Kund művészeti író nyitja meg.

Marosi táncfalókozó

Negyedik alkalommal szervezi meg a marosi táncfalókozót a Ritte Egyesület a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal és a Maros Művészegyüttes támogatásával, november 12-én, szombaton 14 órától a művészegyüttes kövesdombi termében.

Bethlen István-emléktábla-avatás

November 12-én, szombaton délelőtt 11 órától a Castellum Alapítvány szervezésében a geryeszegi Teleki-kastélyban felavatják gróf Bethlen István emléktábláját. Az emléktábla leleplezése után Romsics Ignác történész

Gernyeszegtől Moszkváig címmel gróf Bethlen István életpályájáról tart előadást. Az eseményen való részvétel ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött, aminek határideje 10-én lejárt.

Palotabál a Kultúrpalotában

Ötödik alkalommal változik bálteremmé november 11-én, pénteken este a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagytérme. A Mercur Creativ Egyesület a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatallal és a Maros Megyei Tanáccsal együttműködésben, a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia és a Dance Art sporttáncklub részvételével nyújt nem mindennapi élményt. A korábbi évekhez hasonlóan a rendezvénynek jótékonyági jellege is van, a szervezők a Kultúrpalotának adományozzák Körösfői-Kriesch Aladár egy elveszettnek hitt festményét. A bál a zenei élményt a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia biztosítja Pablo Boggiano argentin karmester vezényletével, szólót énekel Cristina Damian és György Levente, továbbá a Dance Art versenytánciskola verseny- és profi táncosai is fellépnek. A vendégeket este fél 7-től fogadják, az előadás 7 órától kezdődik.

Az ANAF portáljának karbantartása 2022 decemberére halasztódik

Az ANAF-portálon végzendő karbantartást, amelyet egy korábbi közleményben jelentettek be, 2022 decemberére halasztották.

Az ANAF egyik fő célkitűzése, hogy az adóhatóság és az állampolgárok együttműködésének folyamatosan változó környezetéhez és a fejlődő technológiákhoz alkalmazkodva optimális keretet biztosítson az adófizetők számára adókötelezettségeik teljesítéséhez.

A kommunikációs, közkapcsolati és sajtóosztály

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Megegyeztek a koalícióban az energiaárakról

Egyezés született a koalícióban a lakossági energiaárakról – közölte a Suceava megyei önkormányzatok képviselőivel tartott találkozója után a miniszterelnök.

Nicolae Ciucă beszámolója szerint 2023. január elsejétől 0,68 lejt fizetnek kilowattóránként az áramért a 100 kilowattóránál kisebb átlagos havi fogyasztású háztartások; 100 és 255 kilowattóra közötti átlagos havi fogyasztás esetén a villamos

energia ára 0,80 lejt kilowattóránként, a 255 kilowattórát meghaladó árammennyiségért pedig 1,3 lejt kell kilowattóránként fizetni. A miniszterelnök közölte azt is, hogy a kis- és közép-vállalkozások 1 lejt fizetnek januártól kilowattóránként a vilamos energiáért, az ipari nagyfogyasztók pedig 1,3 lejt. Hozzátette, hogy ezeket az árakat a kormány egy sürgősségi rendeletbe foglalja, és legkevesebb egy évig lesznek érvényesek. (Agerpres)

A kormány döntött a konstancai és a galaci kikötők fejlesztéséről

A Fekete-tenger menti konstancai és a dunai galaci kikötők fejlesztéséről fogadott el jogszabályokat a kormány szerdai ülésén – közölte a kormányzóvivő.

Dan Cărbunaru elmondta, hogy két kormányhatározatot fogadtak el a konstancai kikötő fejlesztéséről, ezek értelmében 5,3 milliárd lejt értékű beruházással fejlesztik a kikötőt, amelynek 257 kilométer hosszú vasúti pályáját korszerűsítik, valamint 13 kilométer új vasúti pályát építenek.

Sorin Grindeanu közlekedési miniszter közölte, hogy a konstancai beruházás várhatóan négy év alatt valósul meg.

A Duna partján fekvő galaci kikötőben 780 millió lejt értékű beruházással megnövelik a kikötő felületét, korszerűsítik a vasúti és a közúti infrastruktúrát, és egy 100 ezer négyzetméteres multimodális logisztikai platformot építenek.

A fejlesztésekkel Románia növelni akarja a két kikötő kapacitását, hogy eleget tehessen az orosz–ukrán háború miatt megnövekedett áruforgalomnak. Romániára ugyanis Ukrajnával szomszédos országgént, valamint az ukrán fekete-tengeri kikötők használhatatlanná válása miatt fontos szerep hárul az ukrán gabona exportjában. (MTI)

A szénorientált régióknak nyújtott támogatás nem segítette elő a klímasemlegességet

Az Európai Számvevőszék (ECA) legfrissebb jelentése szerint a szénorientált régióknak nyújtott uniós pénzügyi támogatás nem gyakorolt jelentős hatást a munkahelyteremtésre és az energetikai átalakulásra, a szén továbbra is jelentős üvegházhatású gázkibocsátási forrás több uniós országban.

A luxemburgi testület kedden kiadott jelentésében a 2014 és 2020 közötti mintegy 12,5 milliárd eurós uniós támogatás hatásait elemezte hét széntermelő régió vonatkozásában. Németországban, Lengyelországban, Romániában, a Cseh Köztársaságban és Spanyolországban.

A közelmúltban aláírt uniós zöldmegállapodás szerint a szén fokozatos kivonása elengedhetetlen a 2030-as éghajlatpolitikai célok eléréséhez és ahhoz, hogy Európa 2050-re klímasemlegessé váljon. A 2021 júniusában létrehozott Igazságos Átmenet Alap a 2021-2027-es időszakban 19,3 milliárd euróval segíti a klímasemlegesség felé történő átmenet által leginkább érintett régiókat és ágazatokat.

A számvevők úgy vélik, az Európai Bizottságnak gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források segítségével el lehessen háritani a szénről való átállás útjában álló akadályokat, figyelembe véve az Ukrajna orosz inváziója nyomán jelentkező energiapiaci feszültségeket is. Ennek érdekében pedig az Igazságos Átmenet Alap forrásainak hatékony felhasználása is szükséges.

Az ECA felhívta a figyelmet, hogy a széntermelés csökkenése miatt visszaesett az ágazatban foglalkoztatottak száma is. Az elbocsátott szénipari munkavállalók uniós finanszírozású képzésekben vehettek részt, de mivel részvételi adatok nem állnak rendelkezésre, a számvevők nem tudták megállapítani, hogy ez segítette-e nekik a munkakeresésben.

A számvevők arra utaló jeleket sem találtak, hogy a finanszírozott projektek a vizsgált régiókban jelentős hatást gyakoroltak volna a megújulóenergia-termelési kapacitásra.

Az energiamegtakarítást célzó uniós finanszírozású beruházások hatása szerény volt, illetve nem volt számszerűsíthető – tette hozzá a testület.

A számvevőszék bírálta azt is, hogy az Európai Bizottság nem végzett megfelelő elemzést arról, hogy a korábbi uniós finanszírozás milyen eredményeket ért el ezekben a régiókban, sem azok fennmaradó szükségleteiről. A számvevők hangsúlyozzák annak kockázatát, hogy e források esetleg úgy költetik el, hogy közben nem történik meg ténylegesen az átállás.

Az ECA továbbá kifogásolta, hogy néhány európai országban a belföldön bányászott szenet importtal vagy más fosszilis tüzelőanyaggal váltották ki. Németország és Lengyelország például az elmúlt 15 évben jelentősen növelte szénimportját. A szén továbbra is jelentős üvegházhatásúgáz-forrás maradt, különösen Lengyelországban, a Cseh Köztársaságban, Bulgáriában, Németországban, Szlovéniában és Romániában. (MTI)

Joe Biden készen áll a kompromisszumra a republikánusokkal

Készen áll a közös munkára és a kompromisszumra a republikánusokkal – jelentette ki Joe Biden elnök a féldős választások fejleményeit értékelő sajtótájékoztatóján szerdán.

Az elnök a választás politikai kimenetelét illetően megjegyezte, hogy a demokraták erős éjszakán vannak túl, amit szerinte az bizonyít, hogy első ciklusát töltő demokrata párti elnök féldős választáson az elmúlt 40 évben ilyen kevés képviselőházi széket nem veszített.

Az elnök a Fehér Házban tartott sajtóértekezleten arról is beszélt, hogy a féldős választások eredményei világosan beszélnek az emberek aggodalmairól. Ezek között a növekvő megélhetési költségeket, az infláció csökkentésének szükségességét, a bűnözést és a közbiztonságot említette. Hozzátette, arról is világos üzenetet küldtek a választók, hogy meg akarják őrizni a demokráciát és a szabad választáshoz fűződő jogot az Egyesült Államokban.

Joe Biden kijelentette, felfogta az emberek aggodalmát, és elismerte, hogy az elmúlt időszakban elért gazdasági eredmények és intézkedések hatása a mindennapokban még nem érzékelhető. Az eredmények között megemlítette a munkahelyek számának növekedését, a munkanélküliség mérséklését és az államadósság csökkentését. Az elnök az elkezdett gazdasági intézkedések folytatását ígérte, ami szerinte idővel meghozza az érzékelhető eredményeket is.

Joe Biden utalt arra, hogy a kitűzött célok érdekében a politikai tengely mindkét oldalával szeretne együttműködni, megjegyezte, hogy az elmúlt majdnem két évben 210 jogszabályt írt alá, amelyet mindkét párt támogatásával fogadott el a törvényhozás.

Kijelentette, hogy függetlenül a választás végső eredményétől, készen áll a közös munkára a republikánusokkal, és hozzátette, hogy véleménye szerint az amerikai emberek azt

is világossá tették, hogy elvárják a republikánusoktól, hogy ők is álljanak készen az együttműködésre az elnökkel.

Közölte, hogy nem enged a társadalombiztosítási rendszer lényeges módosítására vonatkozó javaslatoknak, és megvétóz minden, a terheségmegszakítás országos tilalmáról szóló jogszabályt is. Ugyanakkor készen áll a kompromisszumra sok más témában.

Reményét fejezte ki, hogy a külpolitikát illetően folytatódik a kétpárti megközelítés, ennek részeként az, hogy szembeálljanak Oroszország ukránai agressziójával.

Kérdésre válaszolva egyetértett azzal, hogy a legutóbbi ukránjai események azt mutatják, hogy Oroszország, az orosz hadsereg a hadszíntéren „valós problémákkal” szembesül. Utalt arra, hogy a téli időszak időt adhat arra mindenki számára, hogy „átkalibrálja hozzáállását”, és az is kiderül, hogy Ukrajna készen áll-e egy kompromisszumra Oroszországgal.

A republikánusok képviselőházi vezetőjének, Kevin McCarthynak közelmúltbeli szavaira reagálva – miszerint a republikánusok egy törvényhozási többség esetén nem hajlandók „biankó csekket” az elnök kezébe adni Ukrajna támogatását illetően – megjegyezte, bízik abban, hogy sikerül „modus vivendi”-t kidolgozni az együttműködésre. Ugyanakkor úgy vélte, hogy „biankó csekkről” eddig sem volt szó, hiszen az Ukrajnának szállított katonai eszközök felhasználási körének feltétele, hogy azokat Ukrajna csak saját területének védelmére alkalmazhatja.

Arra a kérdésre, hogy mit gondol Donald Trump esetleges újraindulásáról az elnökjelöltségért, Joe Biden kijelentette, hogy minden alkotmányos eszközt felhasznál annak megakadályozására, hogy elődje ne legyen újra elnök. A saját újraszabási terveivel kapcsolatban megerősítette, hogy szándéka az újraindulás, ám hozzátette, hogy erre a kérdésre a jövő év elején fog visszatérni. (MTI)

Ország – világ

Beruházásokról tárgyaltak Bukarestben

Mind a román, mind a magyar nemzet közös hasznára komoly tartalékok vannak Magyarország és Románia között a gazdasági és infrastrukturális típusú együttműködésben, és az a tervünk, hogy ezeket a tartalékokat kiaknázzuk – jelentette ki Lázár János magyar építési és beruházási miniszter Bukarestben, aki kétoldalú tárgyalásokat folytatott a román kormány több tagjával. A miniszter Kelemen Hunorral, az RMDSZ elnökével és Románia miniszterelnök-helyettesével, Cseke Attila fejlesztési miniszterrel, valamint Sorin Grindeanu közlekedési miniszterrel is találkozott. A megbeszéléseket követően a tárcavezető elmondta: látogatásának célja az volt, hogy felvegye a kapcsolatot a romániai szakmai partnerekkel Orbán Viktor miniszterelnök megbízásából. Rámutatott: az együttműködés keretében szeretnék összekötni az autópálya-hálózatokat, de arra is szükség van, hogy minél több határátkelő nyíljon a két ország között. (MTI)

Közművesítési munkálatokat támogat a fejlesztési minisztérium

Tizenhét új finanszírozási szerződést írt alá a fejlesztési minisztérium, közöttük nyolc erdélyi településen indulhat ivóvízhálózati és szennyvízhálózati munkálat, illetve utakat korszerűsíthetnek a több mint 157 millió lejes finanszírozásból – jelentette be Cseke Attila RMDSZ-es fejlesztési miniszter. Az Anghel Saligny közművesítési program segítségével többek között a Kovászna megyei Bardóc településen bővítik ki az ivóvízellátási rendszert, Bihar megyében Szentjóbbon utakat korszerűsítene és Borson, illetve a Maros megyei Radnóton a szennyvíztisztító rendszert korszerűsítik, mutatott rá a miniszter. Továbbá két Szeben megyei településen, Feleken és Ladamoson indulhat útkorszerűsítési munkálat, Fehér megyében pedig Szászcsanádon és Gyulaféhváron a víz- és szennyvízhálózatot bővítik ki. (közlemény)

Von der Leyen: az Európai Unió teljesen felkészült a télre

Az Európai Unió (EU) teljesen felkészült a télre, mindent megtett az energiaellátás biztosítására, intézkedéseinek hatására a gázárak nagyjából kétharmadával csökkentek augusztushoz képest – jelentette ki Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke szerdán. Ursula von der Leyen, az Európai Parlament brüsszeli plenáris ülésének a legutóbbi, október végén tartott uniós csúcsmegbeszéléseit értékelő vitáján azt mondta, az EU-nak a válságot arra kell használnia, hogy a tiszta, zöld, megújuló energiaforrások kiaknázzása felé forduljon. Szavai szerint ez nemcsak az éghajlatnak tesz jót, hanem az energiabiztonság szavatolása szempontjából is helyes irány egy olyan időszakban, amikor a gáz nehezen elérhető árucikk. A megújuló energiák használata már jövőre 14 milliárd köbméter gázt válthat ki Európában – tette hozzá az uniós bizottság elnöke. (MTI)

Áramszünet az emeleten

(Folytatás az 1. oldalról)

előállítani, utóbbiaknak rengeteg hűtővíz kell, így ha az idei nyárhoz hasonló aszályos melegek lesznek, az még okozhat komoly fejkavarást a cernavodai létesítményben. De ennél is bonyolultabb a szél- és naperőművek helyzete, mert azoknak a termelése teljes egészében időjárásfüggő. Hacsak a kormány nem alkalmazott titokban valami sámsámt, aki tud parancsra napsütést és szelet rendelni, akkor ezek a termelők legfeljebb a vállukat vonogathatják buzgón mondjuk a jövő májusban várható termelési adataikat firtató kérdésre. Szóval van még mit okoskodni, mire ez működni fog, de a kezdeti elképzelés nem olyan rossz.

Komolyabb tervezés már az éppen érvényben levő árszabályozási rendszer megalkotásakor is elkelt volna. A jelenlegi rendszer egy szeptember elején elfogadott sürgősségi kormányrendelet alapján működik elméletben. Gyakorlatilag a rendelet még azóta sem ment át a parlament két házán, mert a megalkotásakor a kormány nem egyeztetett a piaci szereplőkkel, így a most zajló törvényalkotási folyamatban az érdekeltek egy halom módosító javaslatot terjesztettek be. Így lehet, hogy a kormány hamar átesett a rendelkezés feladatán, csak például sok helyen a számlák hónapokig késnek, mert az illetékesek kívánnak. Állítólag az is felmerült már, hogy a katasztrófát egy újabb sürgősségi rendelettel próbálják megoldani, szóval a káosz vége még nem látszik. Még jó, hogy a részletre való fizetést az eddigiek alapján lehetővé teszik azok számára, akiknek a kormány felfejűségéből eredően csillagászati értékű számlát hoz majd a postás. Az egészet el lehetett volna kerülni, ha előbb terveznek és utána rendelkeznek.

Több parkolóházat is tervez a város

Átállási időszak a hulladékelszállítás terén

A hulladékelszállítással kapcsolatos problémák, valamint a parkolások körüli gondok, parkolóházak építése is szóba került kedden este a Marosvásárhelyi Rádió által szervezett kötetlen beszélgetésen, amelynek a meghívottai Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere, Frunda Csenge, a városi tanács RMDSZ-frakciójának a vezetője és Kovács Mihály Levente, a marosvásárhelyi RMDSZ elnöke voltak.

Menyhárt Borbála

Az utóbbi időben talán a hulladékelszállítás ügye az, ami a legjobban foglalkoztatja Marosvásárhely lakóit, hiszen a kukák kiosztása a magánházakhoz sem zajlott zökkenőmentesen, a napokban pedig a tömbháznegyedekben nagy mennyiségű szemét éktelenkedett a zsúfolásig telt kukák mellett, ugyanis számos helyszínen a szolgáltató nem ürítette ki őket. A hét közepén helyenként megoldódott a probléma, elvitték a háztartási hulladékot, és megtisztították a kukák környékét, azonban még a tegnap is jelezték olvasóink, hogy néhol még mindig ott van a napok óta felgyűlt szemét. A keddi esti beszélgetésen Soós Zoltán polgármester elmondta: szombat óta új szolgáltató, a kolozsvári Brantner cég szállítja el a hulladékot a 2-es zónában, amely a megye lakosságának a negyven százalékát teszi ki, és ahová Marosvásárhely is tartozik. A cég köteles volt több mint negyvenezer kukát leszállítani a lakosságának, és a szelektív hulladékgyűjtést is megoldani. Idén januárban az előző szolgáltatóval már elindult Marosvásárhelyen a szelektív hulladékgyűjtés a magánházaknál, és az elkövetkező időszakban a tömbháznegyedekre is sor kerül.

– Bizom benne, hogy a 2023-as év végéig az egész város területén fog működni a szelektív gyűjtés, a Környezetvédelmi Minisztériumnál nyertünk egy pályázatot 19 millió lej értékben, aminek köszönhetően 200 hulladékgyűjtő szigetet létesítünk a városban, ez azt jelenti, hogy valamennyi lakónegyedben felszámolódnak a föld alatti kukák, amelyek amúgy is tönkre vannak menve, és nagyon sokba kerül a karbantartásuk. Mindenik sziget öt konténert tartalmaz majd a különböző hulladéktípusoknak, és lesznek külön szigetek, ahová a lakosok elvihetik az építkezésből származó, illetve az elektronikai hulladékot – mutatott rá a polgármester, aki a városlakók türelmét kérte ebben az átállási időszakban, hiszen remélhetőleg néhány héten belül normalizálódik a helyzet. Hozzátette, a háztartási hulladék begyűjtésének a felügyeletéért ezután az Ecolect társulás felel, az utcák takarítása azonban továbbra is a város fennhatósága alá tartozik. A napokban is róttak ki bírságot a szolgáltatóra amiatt, hogy helyenként nem tett eleget a kötelezettségének, és nem szállította el a hulladékot, és ezután is számíthat bírságra, amennyiben nem látja el a rá háruló feladatokat – hangzott el.

Több parkolóházat terveznek városszerte

A keddi esti beszélgetésen a kaotikusan parkoló, a gyalogosoknak szánt felületeket is elfoglaló gépkocsik kérdése és ennek kapcsán a parkolóházak építése is szóba került. Soós Zoltán kifejtette: az el-

múlt két évben sikerült növelni a város bevételeit, így több pénzt tudnak szánni a fejlesztésekre. Míg 2021-ben 50 millió lej jutott beruházásokra, idén már 100 milliót tudtak erre költeni, elsősorban az infrastruktúrára, a tömegközlekedésre, valamint a tanintézetekre fordítottak kiemelt figyelmet. Mint mondta, jelenleg két parkolóház terve van előkészítve, az egyik a Park szálló mögötti területen, a másik pedig a Tudor negyedben, a Hátszeg sétányon, ez a két parkolóház mintegy 600 autónak biztosít majd helyet. A Kövesdombon is két parkolóházat terveznek, illetve további kettő koncessziós alapon, megánbefektetésként jönne létre a Kornisa negyedben és az orvosi egyetem környékén, az egészségügyi líceumnál. A városvezető szerint a főtéri zónában jelenleg mintegy 350 parkolóhely van, a központba tervezett parkolóház pedig kb. 260 helyet biztosít majd, ami azt jelenti, hogy a környékbeli kis utcákban felszabadulnak a járdaszélek, és bicikliút épülhet például a Bartók Béla utcában, valamint a Rózsák terén.

A városvezető kiemelte, az utóbbi időben a befektetők körében egyre inkább kezd elterjedni a hír, hogy a városvezetés partner a fejlesztések kapcsán, így egyre többen keresik meg őket. Jelenleg is egy gyógyszergyár előkészítése van folyamatban, sok vállalkozás terjeszkedik, inkubátorház készül, szemeszeti klinika épül, illetve újabb ingatlanfejlesztési beruházások körvonalazódnak. A lakóparkok esetében azonban a város feltétele az, hogy ingatlanok minimum egyharmada irodahelyiség legyen, hogy ezáltal infrastruktúrát teremtsenek a gazdasági beruházások számára.

Van, amihez nem kell pénz, csupán egy kis jóindulat

A beszélgetés végén a szociális téren észlelt hiányosságok is terítékre kerültek, a Divers Egyesület vezetője, *Koreck Mária* elismerte, hogy az utóbbi két évben történtek előrelépések a szociális szolgáltatásokat nyújtó civil szervezetek támogatása terén, de azt is szóvá tette, hogy sajnos a mai napig számtalanszor szembesülnek azzal, hogy az ügyintézés során a hivatal egyes alkalmazottai lekezelően viszonynak a hátrányos helyzetű személyekhez, amikor azok segítségre szorulnak akár egy nyomtatvány kitöltésében. Ugyanakkor javasolta, hogy a hivatal egyes osztályai között jobb együttműködésre lenne szükség annak érdekében, hogy a kiszolgáltatók helyzetüket az ügyintézés során ne küldözzék egyik helyről a másikra.

A HIFA Románia Egyesület igazgatója, *Csata Éva* is hasonló tapasztalatról számolt be, mint mondta, éppen a beszélgetés idején bírságot kaptak meg a helyi rendőrök egy mozgássérült nőt, annak ellenére, hogy az autóján látható helyen volt kihelyezve az állapotát igazoló irat. Ráadásul, amikor elment a rendőrségre, hogy tisztázza a helyzetet, nem tudott bemenni az épületbe, mivel az nincsen akadálymentesítve – tette szóvá a sérülteket felkaroló egyesület igazgatója, aki arra kérte a városvezetést, hogy az egyes fejlesztésekkor azzal is számoljanak, hogy a városban mozgásukban korlátozott személyek is élnek, akiknek ugyanúgy el kell intézniük a napi teendőiket, mint bárki másnak.

Állásfoglalás beszűkülő médiatérben

Miután ismertté vált a 2023. január 1-től elbocsátott munkatársak száma, illetve aránya, már biztos, hogy az Erdélyi Médiatér Egyesület nyomtatott termékeinek megszűnése nem átmeneti lépés: nem a kiadások felfüggesztéséről van szó, hanem lapok tűnnek el az év végén a hazai sajtópiacról. Különösen fájdalmas, hogy az elbocsátások aránya az újságírók, szerkesztők esetében is kétharmados, és egyaránt vonatkozik napilapokra, más periodikákra, online szerkesztőségekre és kereskedelmi rádiókra. Megdöbbentően tapasztaljuk, hogy az intézkedés nem mutat semmiféle szakmai átgondoltságot, egyetlen célja a költségcsökkentés.

Aggodalommal követjük munka nélkül maradó kollégáink helyzetét. Szolidaritást vállalva velük, értetlenül állunk az előtt, hogy a lapcsoport kiadásáért felelős menedzsment mennyire átgondolatlanul élt a rendelkezésére bocsátott, a romániai magyar sajtóban példátlanul nagy összegű magyarországi támogatással. Érthető, hogy még az utóbbi hetekben, hónapokban is a lapcsalád bővítése volt a céljuk, miközben nyilvánvaló volt a kiadók működésé-

nek a fenntarthatatlansága. A médiaholding helyzetéért, a lapok megszűnéséért, a munkatársak utcára kerüléséért azok a vezetők kellene felelősséget vállaljanak, akik ezekben a napokban épp az elbocsátásukról tájékoztatják a kollégákat.

Sajtószakmai szemszögből a legnagyobb veszteség a *Krónika* napilap megszűnése, mely alapítása óta az egyik legfontosabb médium Erdélyben. Az utóbbi hónapokban egyre világosabbá vált, hogy akár jelentős szerepet is vállalhatott volna olyan, magyar napilap nélküli vidékek anyanyelvű tájékoztatásában, mint amilyen Szatmár, Szilágy, illetve a szörvány megyei.

Annak tudatában, hogy a romániai magyar sajtóban az elmúlt évtizedek legtöbb munkavállalót érintő, kollektív elbocsátásával szembesülünk, reméljük, a munka és biztos megélhetés nélkül maradó kollégáink – újságírók, szerkesztők, korrektorok, tördelők, lapterjesztési munkatársak – mielőbb álláshoz jutnak, s közülük többen a média területén találják meg boldogulásukat.

Marosvásárhely, 2022. november 9.

A Magyar Újságírók Romániai Egyesületének Igazgatótanácsa

Közlemény

Sajtónk a jövőnk

A Székelyföldi Magyar Újságírók Egyesületét aggodalommal töltik el az erdélyi magyar nyelvű nyomtatott sajtó erő intézkedések.

A tudomásunkra jutott adatok szerint a *Krónika*, Székelyhon és Székely Hírmondó napilapokat, az Előretolt Helyőrség irodalmi mellékletet, a *Heti Hirdető* hetilapot, valamint a *Nőileg* havi magazint kiadó Prima Press Kft. 2023. január 1-től a jelenlegi 297 alkalmazottja közül 251-et elbocsát. A lapterjesztők és tördelők mellett szép számban találhatók korrektorok, szerkesztők és újságírók is.

Az utcára kerülők magas, közel 85 százalékos aránya arra utal, hogy az említett kiadványok nyomtatott formában történő megjelenítésének a beszüntetése nem átmeneti intézkedés, amint azt az október 19-én megjelent szűkszavú közleményükben a tulajdonosok bejelentették, hanem végleges.

Mindezek tükrében a munkahely nélkül maradt kollégák sorsa mellett az erdélyi magyar nyelvű nyomtatott

sajtó jövője is aggaszt bennünket, minthogy annak fenntartását nemzeti önazonosságunk megőrzése szempontjából is fontosnak tartjuk. A lapok a tájékoztatáson kívül az igényes nyelvhasználatnak, értékeink felmutatásának, egymás megismerésének is fontos eszközei, kultúrateremtő és -terjesztő szerepük van. A kultúrát pedig nem szabad üzleti szempontok függvényévé tenni. Nem termel pénzben mérhető azonnali hasznot, de hosszú távon ez a legjövödelmezőbb befektetés, biztonság rá a történelemi tapasztalat. A hiánya társadalmi összeomláshoz vezethet.

A nyomtatott sajtó vitathatatlanul közszolgálatot teljesít. Fennmaradása létkérdés, az erdélyi magyarság számára különösképpen az. És mi – utódainkat is beleértve – magyarként akarunk a szülőföldünkön megmaradni.

Sepsiszentgyörgy, 2022. november 10.

A Székelyföldi Magyar Újságírók Egyesületének Igazgatótanácsa

Nyugalmas óra

Sebestyén Mihály

Mindenki személyes huszonnégy órájában – remélhetőleg, feltételezhetően vagy valószínűsítően – van egy óra, amikor nyugodtan lehuppan egy kényelmes fotelbe, konyhai bútorcsodára-csoroszlýára, mely nagyanyjától maradt, gyermekkor óta ragaszkodik hozzá, száz költözésen át hurcolta magával, soha nem akart megválni tőle, hiába szidta, korholta élete párja, sőt olykor merényletet is követtek el a szék ellen, kidobták alattomban, míg nem sertepertélt odahaza, elutazott, de mindig sikerült visszaszerezni a szemérből, az ócskapiacról, a szomszédoktól, vadidegen bútoraprító zabrálóktól, szemétturkológusoktól, és akkor diadallal újra visszahelyezte hivatalába a nyűtt ülőalkalmatosságot, a családi/nemzedékrendi folytonosságot jelképező ereklyét (...itt kifülad a jegyzetíró, és nem is a székekről akart értekezni, de mit tegyen, ha ez így egyszerűen kibukott belőle).

Tehát ott tartottunk, hogy beleveti magát egy számára kedves ülőgarnitúra bizalmával kiüntetett egyedébe, és nem moccan. Vagy reggeli kávéját komótosan szüröcsölgeti, lábát kinyújtja, hogy az éjszakai merevség kisurranjon, és elmélkedik. Arra gondol, amit aznap tennie kell – nagymosást, agymosást rendez, kitakarítja a gyermekszobát, melyhez

képest Augiász istállója egy rendmániás remekműve, kimeszeli a kerti kisházat, felszelelteli egyetlen darabokra ellenségeit (vérszomjaséknál napi feladat), vagy megbocsát nekik a miatyánk szellemében, ugyanis biztosan tudja, hogy ő sokkal kevesebbet tett gonoszul, mint az ellenünk vétkesök, vagy tovább haragszik, mert így az önbecsülése, szuper-és alteregója növekszik, erősödik, kemény páncélt növeszt maga köré; vagy nem gondol semmire, csak úgy elereszti magát a reggeli homályban, amíg lassan kivilágosodik az ég, és hallhatóan hullanak a levelek, a macska az ablakban örködik, nem törődik a szomszéd két sárga kutyájával, szemével a levelek röptét követi, vadászösztone ekkor sem alszik egy pillanatra sem; emlékfoszlányok suhannak át, és bár kapkod utánuk, mégsem sikerül teljesen megragadnia őket.

Úl a nyugalmas óra perceiben, ölelésében, körötte a család még alszik, mit tegyen, ő már csak ilyen korán kelő, tőle aztán érvelhetnek, vitatkozhatnak, bizonygathatják igazukat az óraátállítók (energia-összeesküvők), ő akkor is ugyanabban az időben ébred, emyire futja alvástechnikájából, álmotartálékaiból, feléli őket hat-hét óra alatt, és ráadásul reggel nem is emlékszik arra, milyen logikátlan, szeszélyes, antidepresszáns összekapcsolódások képeztek fejében mozt; felkel, kávéfőz, bár az orvos azt

tanácsolta, fékezze kávéívási hajlandóságát, igyék inkább gyümölcs- és burjánzókat (haha). Szemmel láthatóan hajnalodik, de a nyugalmas óra még nem ér véget, eszébe jutnak az iskolás évek, meg az, hogy milyen volt az élet mobiltelefon nélkül, apja-anyja telefonálási szokásai; az, amikor egyszer Takács Pityu cserebogarat lapított szét a természetrajzkönyvében egy májusi nagyszünetben, na neki aztán tényleg megbocsátott, mert már vagy hatvan éve nem gondolt rá, és azt sem tudja, él-e, avagy már elmondták felette az utolsó ígét, és rögtöt vetettek sírhantjára, arra gondol, hogy megkéri facebookos hozzászólóját (maga nem kezdeményez a digitális hálózatban, csak hasznélvez), keresse meg Takács Pityut és Fekete Lugit (akinek az anyja egyszer azt írta fia ellenőrző könyvecskéjébe/üzenőfüzetébe, hogy nem megy a szülő iskolájába – volt ilyen pedagógiai kezdeményezés –, hiszen ő már kijárta az élet iskoláját), és a többi osztálytársát, annak ellenére, hogy az eltelt több mint félszáz év alatt csak egyszer volt érettségi találkozás, nem nagyon szeret efféle alkalmakon (és esküvőkön) felbukkanni, pedig az apja mindig elment abba az iskolába, ahol rendszeresen lezsírózták, tíz- majd ötvenente (a Papiu Ilarian nem szeretem tanítézetbe); a beszélővel, velem ez persze nem történhetett meg, mert én (a nyugalmas óra átélője) egy olyan korszakban jártam iskolába, amikor az efféle gyűlöletbeszédért még járt némi fenyítés, büntetés, megköpdösés, de amióta megtör-

tént a rendszerváltás, azóta a polgári és aligpári szabadságjogok maradéktalanul érvényesíthetőek, ha nem így van, akkor...; inkább előveszed a telefonodat, mostanában mindig veled van, megnézed, ki hívott, megszűnt a telefonbetyárok kora, és felkattintod. A fényképeket nézegeted: a fekete-fehér és újabban színes családtagok, ja vannak utazások Európában, az ismétlődő, véletlenül rögzített felvételeket, videókat töröld. Enyhe sajnálat. Na meg belesandítasz a lépésszámlálóba. Napi 6000 lépés lenne az elvárt. (Személyre szabott.)

És az ember ül a nyugalom kimért órájában, beveszi gyógyszereit, már be van kapcsolva a fűtés, percegnek a radiátorok (neked kaloriferek, amelyek ferik a kalóriát, és növelik a számlát, de mit tegyél, ha fázós lettél, és az energiaárak nem tartanak lépést az emberi természet változékonyságával, az emlékekkel, amikor még minden olcsó volt, és dicsekedni lehetett, hogy a világon az első között fűtötök földgázzal a te városodban, míg mások tüzelőt és kocsot, szent kellett beszerezzenek, és sokan éppen azért költöztek be a városodba, már amikor a hatóságok nem kreáltak etnikai kérdést a város benépesítéséből), és erre az eszmefuttatásra egyszeriben vége szakad a nyugalmas órának, kezdődik a nap, marad némi feszültség az ereidben, vagy a vérnyomásod kilendül a 120 per a végtelen felé, amivel nincs mit kezdeni. Elvégeztetted a kezdőrúgás.

Színés Világ

XIX. évf. 45. (835.) szám, 2022. november 11., péntek

Oxford, a világ egyik leghíresebb egyetemének a rejtélye

Dr. Ábrám Zoltán

Ha Anglia legnevesebb egyetemeiről esik szó, először Oxford és Cambridge említetik meg. Vagy humorosan Oxbridge néven egyszerre mindkettőt. Cambridge lakosai és diákjai viszont a Camford közös elnevezéshez ragaszkodnak, hogy saját fontosságukat hangsúlyozzák. Oxford és Cambridge olyan híres Angliában, mint az olasz egyetemek között Bologna és Pádova, vagy a német Göttinga, a flamand Utrecht, a párizsi Sorbonne, az amerikai Yale és Princeton.

Vajon miért olyan híres a mai napig Oxford egyeteme? Miért ér olyan sokat az itt szerzett diploma? Miért jó névjegykártya bárhol a világon az oxfordi tanulmányút? Egyáltalán: mi a rejtély kulcsa? Amikor a választ keressük, mindenekelőtt fontos megismernünk az Oxfordi Egyetemet, a kollégiumi rendszer és az oktatás történetével, hogy megértsük a középkori hagyományokra épülő rendszer sajátosságait.

Oxford egyetemét több mint nyolcszáz évvel ezelőtt alapították. A pontos évszám nem ismert, csak az bizonyos, hogy 1188-ban már említést tesz róla az egyetem egyik professzora, Gerald of Wales. Akárcsak a többi korabeli európai egyetem esetében, létrehozásának fő célja az volt, hogy a meglévő és a leendő egyházi embereket teológiára, jogra, matematikára, természettudományra és retorikára oktassa. Egyébként VIII. Henrik egyházi reformját követően, egészen az 1850-es évekig, az Oxfordi Egyetem növendékeinek és tanárainak az Angliai Protestáns Egyház tagjainak kellett lenniük. Ma már nem érvényes ez az egyházi jelleg és megkülönböztetés.

Eleinte az egyetem szétszórt közösségekből állt össze. Mind a mesterek, mind a tanítványok szobákat béreltek a város különböző részein; fogadóknak laktak, jobbik esetben együttesen béreltek egy-egy házat. Itt laktak és egyúttal itt tanítottak, tanultak. A deákok többsége középosztályú családok értelmes gyermekeiből került ki, akik csakis így futhattak be pápi, esetleg politikai pályát.

A deákok jelenléte érezhető feszültségeket keltett a városban. Sok városlakó nem nézte jó szemmel az egyetem növekvő hatalmát, tekintélyét és arroganciáját, valamint a tudásra vágyó fiatalok furcsának vélt modorát, haladó szemléletét, akár nyegleségét. A lakosok és a deákok között számtalan esetben kisebb-nagyobb összetűzésekre került sor, amit a „város és a talár” (town and gown) közti súrlódásként szokás emlegetni. A legsúlyosabb incidens időpontja 1354. február 10-e: a véres összecsapásoknak 62 deák esett áldozatul, az életben maradtakat pedig elűzték a városból. Igaz, kemény sarcot fizetett mindezt Oxford, mert II. Edward király olyan alapokmánnal látta el az Oxfordi Egyetemet, amely az elkövetkező évszázadokra bebiztosította függetlenségét és hatalmát.

Az oktatás évszázadokon át hét évig tartó alapozásból, majd teológiai, jogi vagy orvosi tanulmányokból állt. Az érdekesség kedvéért az első hét évben az alábbi tárgyak szerepeltek a tanrendben: hét „művészet” (nyelvtan, logika, retorika, zene, aritmetika, geometria, asztronómia), három filozófia (morális, metafizikus és természettudományi), két nyelv (görög és héber).

A középkori egyetem feje – ma is – a kancellár (Chancellor), hivatalos nyelve pedig a latin volt. Székhelyül jó ideig a Szent Mária-templom szolgált, amelyhez hozzáépítették

az akkori Convocation House-t, amely minden egyetemi megmozdulásnak otthont nyújtani hivatott. Helyhiány miatt ebbe a szűknek bizonyuló terebbe rendezték be a Duke Humphrey által az 1430-as években adományozott könyvtárat is. Sajnos ez a felbecsülhetetlenül értékes gyűjtemény a reformáció áldozatává vált, csak kevés könyvet sikerült átmenteni a Merton College könyvtárába.

A XVII. században aztán kibővült az egyetem, hiszen ekkor épült a Bodleian könyvtár és a hozzá tartozó Sheldonian Theatre, az új

egyetemi ceremóniák helyszíne. Az Oxfordi Egyetem igazi nagyságát 1850–1914 között érte el, amikor a „viktoriánus nemzeti nagyság eszközeiként” emlegették. Jelenleg 41 kollégiummal rendelkezik, hat közülük csak a továbbképzést szolgálja. De hát mit nevezünk egyetemnek? És pontosan mi a kollégium?

Az Oxfordi Egyetem csak a felső irányítást látja el, miközben a diákok és tanárai valamely kollégiumhoz tartoznak. Az egyetem a kollégiumok felett álló intézmény, amely a maga templomával, központi könyvtáraival, hivatalaival és a gyakorlati tevékenységek lebonyolításához szükséges épületekkel, laboratóriumokkal rendelkezik. Nincsen campusa, erejét a kollégiumok laza és független szövetsége adja. Kizárólagos feladata ünnepélyes keretek között beírni a tanulmányokra jelentkező és a kért feltételeket biztosító egyetemistákat, időnként levizsgáztatni őket (csakis egy külön vizsgáztató épületben), végül pedig a diplomaosztó ceremónia alkalmával átnyújtani nekik a végzést igazoló oklevelet. Ennek megfelelően meghatározza a tanrendet, megszervezi az egyes karokat, rendezi a számlákat, tartja a kapcsolatot más szervekkel. A tulajdonképeni oktatást azonban nem vállalja fel. Legfeljebb különböző jellegű előadásokat és találkozókot szervez, és biztosítja a diákelet kibontakozását. Ezenkívül továbbképző feladatokat is ellát: magiszterre, doktorra és díszdoktorra avat. Ötféle doktorátust ad, a klasszikus rendszer szerint, mindegyiknek más-más a viselete: teológiai tudományok, jogtudományok, filozófiai tudományok (ma már ide tartoznak a természettudományok is, így az orvosok akadémiai doktori címe is ez), irodalomtudományok, zenetudományok.

A kollégium a diák mindennapjait jelenti.

Itt lakik, itt étkezik, itt tanul, itt találkozik a mesterével, itt imádkozik, itt szórakozik. Mindezeknek megfelelően bármely klasszikus oxfordi kollégium kötelező részei: a bentlakási szobákat és az oktatási termeket magába foglaló épületrészekkel övezett négyszögletes udvar (Quad); a középkori jellegű ebédlő (Dining Hall), amelyben tölgyfa asztalok, sok száz éves portrék és hangulatos asztali lámpák a mindennapos kellékek; az önmagában is műemlék kolostor (Chapel); az értékes gyűjteménnyel rendelkező könyvtár

fejlődés. A kollégiumi rendszer különös rendje és hierarchiája, az egyes kollégiumok sajátosságai, a mai kor kihívásai bizony nem teszik könnyűvé és egyértelművé ennek a rendszernek a megértését. Az oxfordi kollégium nemcsak bentlakást, menzát jelent, ahol több-kevesebb nevelőtevékenységet folytatnak, hanem annál sokkal több. Hiszen benne és általa folyik a tulajdonképeni egyetemi oktatás.

A kollégiumokhoz különböző címet viselő aktív és tiszteletbeli tagok tartoznak, ennek megfelelő az öltözetük. A legrövidebb talárt (gown) a commoner hordta, aki a fizető gazdag diákok közül került ki, tehát nem a tudását minősítő ösztöndíj juttatta ide. A jó eredményű fiatalok viszont ösztöndíjat kaptak, régen elsősorban az egyháztól, gazdag emberektől vagy különböző közösségektől. Ők a scholarok, az ösztöndíjasok. Mivel manapság az állam különböző mértékű ösztöndíjat ad minden hazai egyetemistának (csak a nagyon gazdagokat nem illeti meg), így ez a két fogalom egybeolvadt.

A kollégium legkiválóbb diákjaiból lesznek aztán a fellowok, akiknek a független testülete egyúttal a kollégium önkormányzati szerve. Közéjük tartoznak az aktív tanárok, valamint a más vidéken élő, egykor az illető kollégium padjait koptató híres emberek, köztük a kollégium tagjai természetesen igénybe vehetik a könyvtárat, az ebédlőt, a társalgót és egyéb szolgáltatásokat. Jogaik és kötelezettségeik nemcsak a címüktől függenek, hanem kollégiumonként is változnak. Szemléltetésképpen egyes helyeken a kollégium pázsitjára csak a fellowok tehetik a lábukat. Máshol magasabban áll, külön asztal illeti meg őket az ebédlőben, a főhelyen. Megemlítesem, hogy Oxford kollégiumai, egyeteme öltözetes huszonnyolc brit miniszterelnököt nevelt, oktatott ifjúkorában, köztük az utóbbi ötöt is.

(Library); továbbá zöld pázsit, kert, akár távolabb levő sportpálya.

Minden kollégium más, sajátos a nevelőreje, eltérőek a hagyományai, különböző a programja. Egyesek gazdagabbak, mások hozzáférhetőbbek. Egyesekben több a politikusnövendék, másokban a teológushallgató vagy az orvosi diák, de egyikük sem kizáró jellegű a választott szak szerint. Hiszen a kollégium tagjának lenni nem érdeklődési terület, hanem azonosulást jelent. Azzal a szellemiséggel, amelyet az adott kollégium képvisel. Így válik minden oxfordi kollégium ember- és szakemberformáló közösséggé.

Az oxfordi kollégiumi rendszer, amelyhez hasonló csak Cambridge-ben figyelhetünk meg, a XIII. század első felében a városba érkező, tanulni és tanítani vágyó szerzeteseknek köszönhető. A renházak szálláshelyül szolgáltak a diákoknak, majd később mentesültek az egyházi befolyástól. A legelső oxfordi kollégiumok Durham adakozó püspökének és John Balliol pénzadományának tulajdoníthatóan jöhettek létre. 1410-től a király és az egyház támogatásával elérhetővé vált, hogy az oxfordi diákoknak kötelező módon bentlakóknak kellett lenniük. A kezdeti időkben a kollégiumokban kizárólag továbbképzés folyt, a középkorban ugyanis tizenhat év volt szükséges a legmagasabb tudományos cím elnyeréséhez, és ekkor nemcsak a ranglétrán, hanem tudásban is gyarapodnia kellett a kandidátusnak. Miután a XIV. század végétől egyszerű diákok is beiratkozhattak Oxford kollégiumainak többségébe, kialakult az a felfogás, hogy a kollégium egy közösségi ház.

A középkorban kialakult kollégiumi rendszer ma is szinte változatlan formában érvényes Oxfordban. Csak ott módosult vagy egészült ki, ahol feltétlenül megkívánta ezt a

Az oktatás három nyolc-kilenc hetes évharmadra korlátozódik, amelyek az egyházi naptárból eredő saját elnevezéssel rendelkeznek: Michaelmas, Hilary, Trinity. Ez azt jelenti, hogy az oxfordi egyetemista tulajdonképpen alig több mint fél éven át „iskolaköteles”. Igaz, ezenkívül a választott szakja függvényében gyakorlatokat végez, könyvtárakat böngész, a mestere által feladott munkákon dolgozik. A világ megismerésével törődik, miközben érdeke, hogy tudással verteződjön fel. Kihasználja azt a lehetőséget, hogy a szakma elismert képviselői fordulnak meg körülötte. Az oktatás alapja az úgynevezett „tutorial”, vagyis a néhány személyes szeminárium, amikor a diák hetente legalább egyszer-kétszer találkozik a tanárával (tutor). A tutorial kettesben vagy legfeljebb még egy-két diák jelenlétében zajlik, ilyenkor bármiről elbeszélgethetnek, ami a hallgatót érinti. Az elméleti és a művészeti szakoknál minden egyes találkozásra a diák valamilyen írott esszét, dolgozatot vagy alkotást készít el, többnyire a tutora előzetes irányítása alapján, amelyet a találkozás alkalmával alaposan elemeznek. Habár ezt a rendszert a középkorban a társadalomtudományok és a művészetek el-sajátítására találták ki, a mai Oxford természettudományi oktatásából sem marad ki a tutorokkal való heti találkozó.

Íme a rejtély kulcsa! Az oxfordi egyetemi-kollégiumi rendszer erős motivációra és önkezelődeményezésre épül, bátorítja a független gondolkodást és munkát. A hallgató a szó szoros értelmében egyetemi tanulmányokat folytat, miközben az iskola (a kollégium) észrevétlenül is neveli, embert formál belőle.

A természet kalendáriuma (DXXXVIII.)

Kiss Székely Zoltán

*Te nem szeretted zordon csúcsainkat,
neked idegen volt a „hún” beszéd.
Neked a Csáklya villámvert profilja
hiába mondott százados mesét.*

*Ha fejedelmi kegy fényét elúntad,
mentél keresni csillogóbb napot.
Kis partjainkról szélesebb vizekre
kéjjel siklott ki könnyű csónakod...*

Márton napján **Áprily Lajos Opitz Márton**hoz írt versével hívogatlak hétvégi sétámra, kedves Olvasóm.

De miért is orrolt a XVII. századi német irodalmat megújító barokk költőre három évszázad távolából az enyedi kollégium tanára? Az erudált férfiút **Bethlen Gábor** hívta meg az akkor még Gyulafehérváron működő református gimnázium tanárának 1622-ben. Mivel azonban nem volt megelégedve a körülményekkel, 1623-ban visszatért Sziléziába, ahol egy hercegi udvar szolgálatába állt. Erdélyi élményeit **Zlatna Oder Getichte Von Ruhe deß Gemüthes (Zalatna, avagy a kedély nyugalma)** című versében örökítette meg, de itt kezdte el írni be nem fejezett és azóta elveszett **Dacia antiqua (Az antik Dacia)** című művét is. 1625-ben Bécsben **II. Ferdinánd** császár poeta laureatusszá koronázta.

*... Mi itt keresztre rendeltetve állunk.
Minket a hűség Krisztus-szege tart.
Égő reménység: árva „húnjaid”-ból
jövőt nevelni, embert és magyart.*

*Élünk Golgota-fellegek tövében,
vádol a múlt és rémít a jelen,
s halunk erdélyi szent Thermopylaeben
némán, büszkén, örökre névtelen.*

– fejezi be a kezdő tanár tanári hitvallását. A pannóniai születésű **Szent Márton**t éppen az effajta cselekedeteiért tisztelik az egész világon a mai napig. A félköpönyeg-ajándékozás után nemsokára kilépett a hadseregéből, 334 táján megkeresztelkedett, majd téríteni indult kelet felé egészen a Dunántú-

lig. Tours városának polgárai 371-ben püspökké választották. Kolostort alapított. Hívei tiszteletétől övezve halt meg 397-ben. November 11-i temetése vált az emléknapjává. Ő az első olyan szent, aki nem mártírként halt meg. Védsgéntként tisztelték a koldusok, a katonák, a ló- és lúdtartók, a szőlőművelők s a kádárok. Márton kultusza már a honfoglalás előtt virágzott Magyarországon. Szent István a zászlaira Szent Márton képét festette. Születésének egyik feltételezett helyén épült a pannonhalmi – szentmártonhegyi – apátság. Dicsőszentmárton csak egyike a magyar nyelvterületen nevét viselő településeknek.

A legenda szerint Márton a lúdólba bújít, hogy püspökké választása elől kitérjen, de a ludak gágogása elárulta rejtekhelyét. A középkorban a jeles szent tiszteletére bort ittak és kövér ludat ettek – az akkori naptárakban az óév utolsó jeles napjának számított.

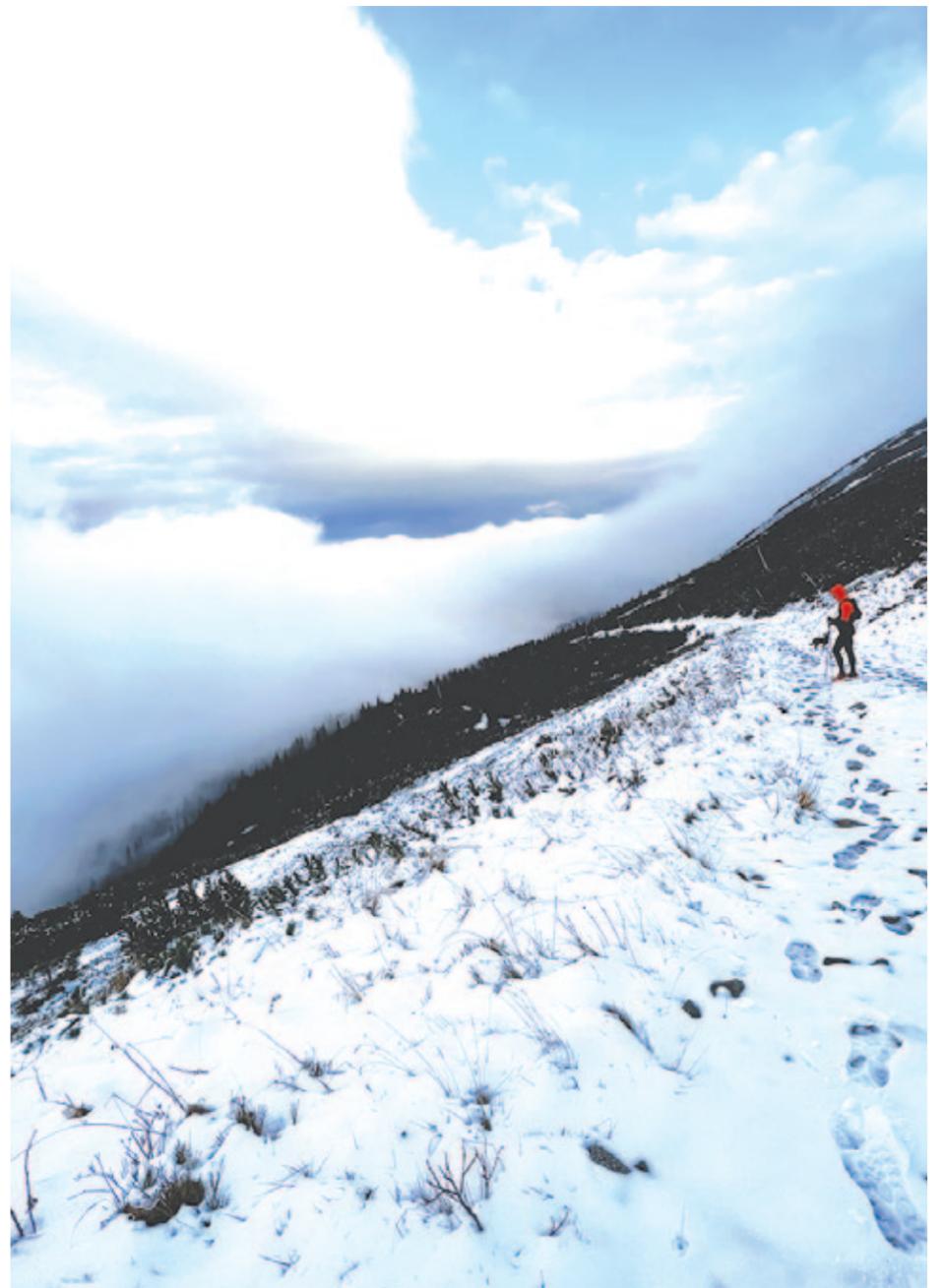
„Aki Márton-napon libát nem eszik, egész éven át éheznek” – tartották. Márton napjára általában megforr az újbó. „A bornak Szent Márton a bírója” – tartja ma is a mondás.

Márton napja az ún. kifsarsang idejére esik. Kifsarsang hagyományosan a lakodalmak, pásztorünnepek, névnapok és bálok ideje volt, s ekkor került sor a szüret, a kukoricafosztás utáni multságokra is. Ez az időszak Katalin-nappal (november 25.) zárult le.

Mint minden jeles naphoz, Márton napjához is kapcsolódnak időjárásjósló praktikák és megfigyelések. A liba csontjából az időjárásra jósltak. Az aznapi időből is jósltak: „Ha Márton fehér lovon jön, enyhe tél, ha barnán, kemény tél várható”. Egy kalendáriumi regula szerint „Márton napján ha a lúd jégen jár, akkor karácsonykor vízben poroszkál”.

Az **Európai Kulturális Tanács** 2005. áprilisi luxemburgi ülésén választották ki az Európát átszelő 15 tematikus kulturális útvonalat, amelynek egyike a **Szent Márton kulturális út** Szombathely és a francia Tours városa között.

Hasonlóképpen a magyar jövő emberéért küzdött a 147 évvel ezelőtt, 1875. november 13-án Magyarpecskán született **Klebersberg Kunó** is. Még 1922-ben megfogalmazta programjának alaptételét: „A magyar hazát

Golgota-fellegek tövében

ma elsősorban nem a kard, hanem a kultúra tarthatja meg és teheti naggyá”. 1922 és 1931 között, vallás- és közoktatásügyi miniszterként népiskolai programja keretében 5000 iskolát létesített, megreformálta a középiskolai oktatást. Szegedben, Debrecenben és Pécsen megteremtette a felsőoktatás korszerű műhelyeit. „Aki népoktatást végez – magvető. Aki tudósneveléssel foglalkozik, az legyen orchideakeresztés” – vallotta. Ő hívta haza az akkoriban külföldön dolgozó Szent-Györgyi Albertet.

„Azt hiszem, nagyon komplex dolog és sok ismérvből rakódik össze az, hogy melyik a kicsi és melyik a nagy nemzet. Szent meggyőződésem, hogy ezek között a kritériumok között egyik legfontosabb az, hogy egy nemzet csak más nagy népek által felkutatott igazságokat tanít-e a maga körében, vagy pedig annak a nemzetnek körében nagymértékben folyik-e eredeti kutatás is. Azok a nemzetek, amelyeknél nem folyik eredeti kutatás, amelyeknek még főiskoláik is csak arra szorítkoznak, hogy az idegen népek által felkutatott igazságokat tovább terjesszék, nagy nemzeteknek nem nevezhetők... Egy nemzet naggyá csak akkor lehet, ha kebelében önálló kutatás folyik. Ezért a nemzetek életében döntő jelentősége van annak, van-e ott tudománypolitika, igen vagy nem” – írta 90 évvel ezelőtt, 1932-ben. Igazsága máig elhat.

E szellemiségben nevelt **Járai István**, 1917-től a nagyenyedi Bethlen Gábor Református Kollégium igazgatója is, aki széles körű tudását a tanári katedrán kívül számos nyilvános előadásban, tanulmányban adta át. Neki dedikálta a 135 évvel ezelőtt, 1887. november 14-én született egykori tanártársa, **Jékely Lajos Enyedi csend** című versét:

Enyedi csend – ma megkívántalak.

*Hogy ültél kertek s százéves falak
áldott hűsében, dombok vállain –
Gyümölcsseim sárgára benned értek
s benned fakadtak virágaim.
Belőled jöttek a könyvtár-homályban
öreg könyvekbe búvólt szellemek.
Szent álmodásod a torony-harang is
csak bársony ujjal érintette meg.
Ha sűrű volt, te hűtötted le vérem,*

*te őriztél a városveg felett,
hol a kápolnadombi sétatéren
tanyát fogtunk a vesztett ház helyett.
Vidéki voltál. Zsibbadt. Egyzenéjű.
De egy-zenédben hogy dalolt a szín,
ha – mint aranyhal kristálykút-fenéken –
mélyedben olykor megcsillant a rim.
Voltál nászinduló és dajka-dallam,
bróm békessége és halál-követ.
Apám nyolcvanhat éves ősz fejével
öledbe hullt a méhesből jövet.
S volt egy napod. Az Isten fénye késett,
sötétbe hullt a megbomlott világ.
Jaj, most is hallom rémült szívverésem,
s hallom, milyen vad-élelet sikoltasz,
amikor átdöfnék piros szuronnal
az első ellenséges trombiták.*

*Ezt pesti utca-lázban énekeltem.
Füst hullt a zajba és kémény-salak.
Enyedi csend – te régi, drága, tiszta,
reád gondoltam és áldottalak.*

„A természethez való közeledésnek... sokféle útja van. Vannak, akik a kertre esküsznek... Vannak, akik a várost is a természet... élettani felgyűrődésének tekintik... Vannak, akik... az emberen túli, ember nélküli természetet érzékelik... Áprily tájélménye más – írta születésének centenáriumián, 1987-ben egykori baár-madasos tanítványa, **Nemes Nagy Ágnes** –, Áprily tája a hóhatár alatti majdnem ember nélküli erdő. Szinte felfedezetlen hegyoldal, úttalan fenyves, ahol nincs más – nemhogy ember, hanem vadászaknyhó vagy lábnyom sem – rajta kívül, de ő ott van, behatolva az ember nélkülibe... költői módszere hasonlít a természetfotózáshoz. Azok is, a természetfotósok, hetekig-hónapokig járnak, várnak, fekszenek bokorban, jégen, hogy meg ne zavarják azt a nélkülik élő természetet, amelynek képét végül magukkal hozzák.

...Megélt két világháborút, erdélyi otthona elvesztését, fiatal szeretteinek halálát, az irodalomból való kiszorítását az ötvenes években – és mindeközben olyan egyenes maradt, mint kedves, ezüstös bükkfái a visegrádi erdőkben. Talán csakugyan fává változott...”
Maradok kíváló tisztelettel.

Kelt 2022-ben, Szent Mártonkor

Áprily tája a hóhatár alatti majdnem ember nélküli erdő

Még szegényebb lesz az erdélyi magyar közösség

A klasszikus újságírás végnapjait éljük?

Pár nappal ezelőtt az egyik legnagyobb erdélyi magyar kiadó szolgálati közleményben írta, hogy a nehéz gazdasági helyzet és annak valószínűsíthetően hosszabb távú fennmaradása arra kényszeríti, hogy tevékenységeit az év végéig átszerveze. A kiadó meglátása szerint, számukra a legegyszerűbb döntés ebben a helyzetben, hogy 2022. december 30-tól felfüggesztik a nyomtatott lapok kiadását, a lapterjesztést és a kézbesítést, valamint a lapkereskedelmet. Összeállításunkban a fent leírtakra kerestük a válaszokat...

Nagy-Bodó Tibor

Dr. Gyéresi Árpád, a MOGYE nyugalmazott tanszék- és katedravezető tanára, a budapesti Semmelweis Egyetem díszdoktora: Nyomatott sajtónk sajtó alatt...

– Annak a nemzedéknek a részeseként, amelyik sok mindent, sőt annak az ellenkezőjét is megélt, naponta töretlen érdeklődéssel várom a friss újságot, környezetünk aktuális híreivel, a hazai és a nemzetközi élet alakulásával, a művelődési élet eseményeivel, évfordulókkal.

Messze külföldön élő rokonaink, barátaink rendre jelzik, hogy az interneten rendszeresen követik az itthon történetek krónikáját, lévén, hogy napilapunk a „felhőből” is lehívható. Ilyen a mai világunk: öröm a papírra nyomtatott szöveg, az „újság” olvasása, és lehetőség van a digitális eszközökön való követésére is.

De, úgy hiszem – és remélem –, hogy mindkét változat értékes, és nem vitatható el a nyomtatott szöveg fontossága.

Nem véletlenül született a klasszikus mondas: A szó elszáll, az írás megmarad (Verba volant, scripta manent – Caius Titus). Igen, a papíron megjelenő szöveg az, ami a figyelmet rögzíti, tartósan megőrizhető. A számítógépes világ szerepe, széles körű felhasználása elvitathatatlan. Különösen a két évig tartó járványhelyzet hatványozta meg az okoseszközök szerepét, használatát a táv(olléti)oktatás (online) által (V generáció). És ez a táptalaja a folytatásnak is, „praktikus” lévén.

Ma már a betűvetés elsekélyesedése is bekövetkezhet. Ha nem írunk már táblára, papírra, akkor már a helyes írás (sic!) fontossága is eltörlődik, és ezzel óhatatlanul saját nyelvi kultúránk is csorbulást szenved. A nyomtatásban megjelenő írott szöveg szabatos, nyelviileg, szakmailag is megfelelő, pontos, helyes fogalmakkal, híryanaggyal.

Nem felejtendő élmény számomra például a Református Kollégium hajdani évkönyveinek kézbevétele a Teleki Tékaiban egy szaktanulmány szerkesztésekor (még Bernády György gimnazista korából...). Részben az interneten is volt erre lehetőség, de a konkrét történelmi levegőt is felidéző lapozás az eredeti nyomtatásban egészen más érzetet, sőt élményt jelentett.

Kétségtől a szakinformációk gyűjtése az interneten nagymértékben segíti a kutatókat. De a napi hírek, történések hiteles közlésére a nyomtatott sajtó létjogosultsága nem kérdőjelezhető meg. És ennek létét nem kellene gazdaságossági szempontok gátolják. Különösen nem abban a helyzetben, hogy ez a sajtó nemzetiségi létünk egyik fontos eszköze. Elemi szükséglet a magyar nyelvű újságok létezésére Erdélyben!

Bölcs mondást idézve: „Az írást írással, a beszédet pedig beszéddel tanuljuk meg” (Binder).

Demján László műemlékvédő építész: A papír illata

– Bezzeg a csúnya második világháború utáni hajdani Székelyvásárhely első magyar sajtópróbálkozása, a Szabad Szó nemigen felelt meg az akkori szovjet cenzúrának, így hát lett belőle később Népművelés. Na, ez volt az az időszak, amikor odamondhatott bárki a korrump burzsoá és kizsákmányoló avult társadalomnak, és végre épülhetett a munkás-paraszt szövetség, felvirágozhatott a jövőképe. Mindenhol szólnak a dicsőítő mézédés rigmus, kalákában dolgozott mindenki, és természetesen kékebb volt az erdélyi ég is. Volt egy tagadhatatlanul helyi íze ennek a testvéri, baráti összefonódásnak, hiszen egy kisipari szövetségben, a Kalapács (Ciocan – Csokán) műhelyeiben egyaránt kaszt és egyéb fémkészleteket eladhatták a város ugyanazon utca elején kinyitott legtagasabb

üzletében, a Sarlóban (Secera – Szecsera). Ugye milyen kecségtetően meghiúsított világ nehezített ránk? Még az ország címer is erről dalolt.

Aztán valamikor úgy egy évvel a nagy hadvezér, Jakov Joszifovics Dzsugasvili halála előtt megjelent az örök életű Vörös Zászló napilapunk. És éltünk boldog reményességben, nemigen érdekelt a világ sorsfordító sorsa. Hát ezek voltak azok a boldog vörösvilági békeidők.

Nyugalom és felszínes béke uralkodott. Természetesen voltak csúnya túlkapasok is, amelyeket a helyi hivatalos „Tüske” hirdetőtáblái előbb a régi Korzó-közben, majd a mostani virágóra helyén hegyeskedő napi friss híreiben olvashattak a nyájas olvasó.

Kérem szépen, hát ezek az idők kedveltették meg az öslakosokkal a sajtót, és tették berögzöttben igényes napi olvasóivá. És jöttek a havi meg éves előfizetések, és mindenki falta az újságokat. Ezek a megrögzött mozdulatok, lapozgatások adták nemcsak a kimerült munkás- és földművesosztály napi kikapcsolódását, megnyugvását, beszívárogtatott világhír utáni éhség csillapítását. És megjelentek a helyi rikkancsok, akik különböző napszakokban vérmérsékletüknek megfelelően üvöltöztek, hogy „friss az újságom, még mozog, ha elfogyott, még hozok!” Ugye, de szép idők szép emléke volt mindez? Nyalazva forgattuk a helyi és országos napilapok lepedőnyi oldalait, beszippantva a nyomdafesték friss illatát, a papír illatát.

Aztán megérkezett – az elején még nagyon filterezve – a világmegváltó képhírszórás, a televízió korszaka. Majd a különböző videófelvételek kazettába zárt örökkévalósága, és csak jöttek a frissebbnél színesebb hírek. Majd, átnevelve a civilizációt újkori újabb civilizációs világívnyások megemésztésére, a kényszermedia rágógumiját csámcsogva, rászoktatva a modernnek nevezett öszvilágunkra, már-már hipnotizált marionetteké vált a teljes világunk. Ellustulva terpeskedünk a különböző ívelt sugarú képernyők előtt, és távirányított billentyűzettel zongorázgatunk a határtalan világhálón. Átengedve magunkat a megvezetett multimédia és számítógép vezérelte propaganda silány dömpingjének. És munkából hazatérve naponta csak majszoljuk és elfogadjuk a mirelitként előfagyasztott csomaghíreket.

Hova jutott a régen megbecsült újságírás, a helyi híreket kidoboló gornyikok, plajások, kisbírók szépséges világa? Mára már nem sikk a régi foggal-körömmel történő megtartása, a hagyomány ápolása, őseink reneszánsza. Vajon érdemes kiröhögni a régi megszokással élők társadalmát? Adjunk esélyt a főtér padjain üldögélő és napilapokat, újságot olvasóknak, nyissanak újra olvasókörök, és a legmenőbb bárók, kávézók kotorják elő a nemcsak színházi kellékként hasznosított eredeti Daily, nádból készült újságtartó kereteiket. Köszönthessük a zsebeinkben csörrenő telefonmániánk mellett a napisajtó elbűvölő világát is. Vegyük elő zsebeinkből összehajtogatott friss újságainkat, hadd áradjon belőle az aznapnyi nyomdafesték felénk áramló, megtisztelő illata. A papír illata.

Szucher Ervin, a Krónika újságírója:

A leghűségesebb olvasókat büntetik

– Érintett szakmabeliként ebben a kérdés-körben lehetetlen úgy megszólalnom, mint a jelenséget kívülről szemlélő egyén. Ennek dacára megpróbálom az olvasó szemszögéből nézni a dolgokat, elvégre magam is újságolvasó vagyok, olyan, akinek nemcsak kötelessége, hanem kedvenc időöltése is átynálni az újságokat, folyóiratokat.

Ha jól emlékszem, ez a szenvedély valamikor kilenc-tíz éves koromban alakult ki, amikor az iskolából hazaérve az első utam a postaládához vezetett, hogy már a liftben elkezdjem a helyi lap sportoldalán megjelenő cikkek elolvasását betűről betűre.

Annak idején elképzelhetetlen volt, hogy ne fizessünk elő a hol szidott, hol dicsért Vörös Zászlóra, mint ahogyan ez a tömbhá-zunk, Marosvásárhely és talán az egész megye egyetlen magyar családjában sem képezte vita tárgyát. Mára megritkult a nyomtatott újság olvasóinak száma, sokan felhagytak a nyomdafesték- (számomra) illatú (és nem szagú) papír lapozgatásával, és átvándoroltak a csúcstechnológiát jelentő képernyő görgetésére vagy a telefonjaik simogatására.

Jó esetben az újságok internetes változatát keresik, de sokan beérik a közösségi oldala-

kat elárasztó „szolgálati” féligazságokkal, öntömjénzessel, pletykákkal, álhírekkel. Igaz, azért a pénzért az ember többet nem is várhat, nem is érdemelhet... És itt jön be az egyik legnagyobb probléma: a nyomtatott sajtó (ön)felszámolása éppen azokat sújtja, akik hűséges olvasóként pénzt áldoztak az újságra, vele kávézták és vele háltak, gondosan ügyeltek, nehogy időnap előtt összegyűrődjön, átadták a kevésbé tehetős, de az írott szóra szomjazó szomszédnak, egy-egy cikket kivágtak, eltettek, újraolvastak. Ők azok, akik nem biztos, hogy rendelkeznek számítógéppel vagy okostelefonnal, s ha mégis, nem valószínű, hogy online újságok fogyasztása címen ezek rabjaivá szeretnének válni.

A másik gond, ami ennél is fájdalmasabb, az egy hosszú korszak lezárása, aminek egyszerre lehetek szemtanúja és szenvedő alanya. Már elmondtam máshol is, mindannyian tudtuk, éreztük, hogy miközben egyfelől lapjaink online változatával mintegy kiegészítésként rásegítünk a nyomtatott sajtóra, másfelől éppen a vesztébe taszítjuk. Mint ahogyan azzal is tisztában voltunk, hogy jóval a háború kitörése előtt a papírárak, teljesen érthetetlen módon, az egekbe szálltak.

Személy szerint azt viszont semmiképp nem gondoltam volna, sőt még most sem jön, hogy higgyem, hogy az erdélyi magyar olvasók január elsejétől anyanyelvű országos papíralapú napilap nélkül maradnak. Ez még a kommunizmus legsötétebb korszakában is elképzelhetetlen volt – nem csak az olvasók, a lapkiadást bármikor, egyik napról a másikra leállítható teljhatalmuak számára is. Fáj, hogy a december 30-i „villanyoltók” között én is ott leszek, és a szívembe hasít, hogy az „áramszolgáltatás” megszüntetését éppen azok a felelős tényezők rendelik el, akikben a remény lángját véltük felfedezni.

Dóczy Tamás informatikus, a Talentum Alapítvány alelnöke:

Végveszélyben az erdélyi nyomtatott sajtó

– A nyomtatott sajtó termékei emlékeztem óta jelen voltak a családban, kezdve a gyermeklapokkal, a napi- és hetilapokon keresztül a folyóiratokig. Hozzáartoztak a mindennapi élethez, kézről kézre jártak az érdekesebb írások. Apám biztatására eleinte csak a címetek néztem át, majd kíváncsiságból belenéztem egy-egy írásba, óhatatlanul el is olvastam, ami érdekelt. Rákaptam a nyomtatott sajtó „fogyasztására”.

Kicsit zavart, hogy néha „összefirkált”, aláhúzott, széljegyzetekkel teletűzdelte újság-cikkek kerültek hozzám. Még jobban zavart, amikor hiányzott egy-egy cikk a lapból. Apám kivágta, amit érdekesnek talált, mapába rendezte, vagy abban a könyvében őrizte meg, ami a cikkel volt kapcsolatos. Ránk hagyott – ahogy mondta – „legnagyobb vagyona”, a könyvtára szinte minden könyvében ott vannak ezek a korabeli sajtóból válogatott írások. „Egyszer majd értékelni fogjátok” – mondogatta.

Azóta nagyot változott a világ, teljesen átforgatta a világháló, a digitális forradalom. Az élet minden területére kiterjedő digitalizálás – mint annyi minden szépet és jót – a Gutenberg-galaxist, a nyomtatott szó több mint ötszáz éves múltját is veszélybe sodorta.

Valójában szükség van a nyomtatott szóra? Erre a kérdésre a mai tizen- és huszonevesek digitális elköteleződése, digitális étvágya adja majd meg a választ az elkövetkező évtizedekben. Csak remélni tudjuk, hogy megmarad a nyomtatott sajtó, nyomtatott könyvek iránti érdeklődés. Illetve felelősek is vagyunk azért, hogy a nyomtatott kiadványok varázsa, szépsége, esztétikai élménye túlélje a globális digitalizálás agresszív térhódítását.

Ha ott van kéznél a családban a nyomtatott sajtó, egy újabb könyv, akkor ezeknek a csábító külleme, szépsége, friss nyomdaillata vonzóbbá teheti a színvonalas tartalmat a képernyőtől elbűvölt fiatal generációk számára is.

Nem igaz, hogy tagadnánk és elvetnénk a digitális könyvek, a digitális sajtó létjogosultságát. Van, amikor digitális formában töltöm le és olvasom a nehezen beszerezhető (egyre drágább) könyveket. De kézbe venni egy szép új könyvet, nézegetni, mint egy műalkotást, belelapozni, a fülszövegét, az előszót izlelgetni, és azután belekezdeni, ezt a kalandot semmi nem helyettesítheti. Nem kímélem a könyveimet, aláhúzások, lapszéji felkiáltó- vagy kérdőjelek, beleírt megjegyzések teszik személyessé a kapcsolatunkat. Szemben egy e-book-olvasó vagy táblagép hideg-rideg

képernyőjén megjelenő szöveggel. Interneten is tájékozodom a környezetem, a világ dolgairól. De a postaládából behozni a napisajtót, az ebéd utáni kávé békéje mellett átfutni a tartalmát elejétől a végéig, azután belekezdeni a legérdekesebbnek tűnő cikkbe, aláhúzni, vagy a hasáb szélén bejelölni, ami tetszett, másnap megint elővenni..., ezt a szertartást nem pótolja a képernyők világa.

Igaznak bizonyult a profécia. Az örökölt könyvtárunkban álmukat alvó, a korabeli nyomtatott sajtóból kivágott újság-cikkekkel teletűzdelte, őseink szellemét és keze nyomát őrző nyomtatott könyvek különleges értékkel bírnak. Éljük tovább életüket utódaink tiszteltében.

Nánó Csaba újságíró és újságolvasó: Racionális és mégis szomorú

– Abban a szerencsés (vagy szerencsétlen – nézőpont kérdése) helyzetben vagyok, hogy kettős minőségben, újságíróként és újságolvasóként tekinthetem át a nem éppen örömteli helyzetet, amit egyes nyomtatott újságok kiadásának megszűnése okoz. A miértreke többféle észszerű magyarázat is létezik, ennek ellenére a tények mégiscsak szomorúak.

Az olvasási szokások gyökeres megváltozásával, a közösségi média és a megannyi (sokkal nagyobb profitot termelő) internetes portál megjelenésével előre látható volt, hogy a nyomtatott sajtót lehetetlen fenntartani. Lassan kihalt az a generáció is, amelyik még igényt tartott a média eme formájára, azoké, akik szerették, ha kezükben megzörrent az újságpapír, és a reggeli kávé mellé elengedhetetlen kelléknek tekintették a napilapot.

Nem is olyan régen még ritka volt az olyan erdélyi magyar család, amelyik ne járatta volna a helyi lapot, melléje még rendeltek talán egy heti rendszerességgel megjelenő kiadványt, esetleg művészeti folyóiratot. Mindenki igénye és ízlése szerint fizethetett elő a különféle kiadványokra, hogy aztán a család apraja-nagyja kézről kézre adja őket.

Iskoláskoromban állandó összetűzésbe kerültem édesanyammal, mivel a leves kanalazása, a második elfogyasztása közben az általában a vizeskancsónak támasztott újságot olvastam. A (rossz) szokás apai ágon öröklődött, már nagyapám is evés közben böngészte át a napisajtót. Mások az illemhelyen töltődtek fel a legfrissebb hírekkel, megint mások a munkahelyükön olvasták ki egy szuszra a napisajtót. Esetleg azt, amibe az uzsonna volt csomagolva. Az olvasási szokások eltérőek lehetnek, de az újság nélkülözhetetlen volt. A nagymamák először a halálórási rovatot olvasták el, a meglett emberek a sportrovat mellett a politikai hírekbe is belenéztek, de még a gyerekek is találtak maguknak való érdekes írásokat.

Korosztályom számára a (lap)olvasás család hagyományának számított, a gyerekek úgy nőttek fel, hogy valamelyik asztalon, széken, polcon mindig kallódott legalább egy újság. Akkoriban még az emberekre mondták, hogy intelligensek, nem pedig a gépekre. Az olvasó nem azt olvasta (millió nem kért reklámtól beszennyezve), amit egy előreugró ablak mutatott neki, hanem amit választott az újságosstandok színes palettájáról. Sokkal szabadabbak voltunk, mint azt manapság gondolnánk: a választás lehetősége ugyanis szabadságot jelent.

A sokszínű nyomtatott sajtókiadványok szerkesztőseinek bája éppen abban rejlett, hogy mindegyikük igyekezett egy problémát más-más megközelítésből tálni, magyarázni. Ma az uniformizált pár soros hírvilágban élünk: a rengeteg online portál gyakorlatilag ugyanazokat a történéseket veszi át ugyanabban a formában. Ritkán kínál háttérinformációt, nem jár utána a dolgoknak, ilyesmire már nincs idő, hisz lemaradunk a következő hírről. Így lesz a tájékoztatás és a tájékozódás felszínes, mélység nélküli. Nem válaszokat kapunk a kérdéseinkre, hanem tényeket, melyek örök igazságként vannak elkönyvelve. Teljesen mindegy, mit olvasunk, nagyjából ugyanazt kapjuk. Nincs teremtő munka, nincs beszélgetés, közös gondolkodás, agytréning – és ez nagyon is meglátszik a cikkek minőségén. Sajnos egyre kevesebbet adunk a helyesírásra, a tartalomra, de ez más téma. Az újságírás átalakult, az olvasási szokások úgyszintén.

A klasszikus újságírás végnapjait éljük. A nyomtatott sajtó megszűnése egyben egy életforma végét is jelenti. Amikor még kimentünk a postaládig, elszaladtunk az újság-árusig, tudtuk, mikor érkezik a friss lap, és dühösek voltunk, ha késett a postás. Lehet, hogy maradi vagyok, de mindmáig a nyomtatott sajtó részesítem előnyben. Vannak lapok, amelyek naponta megveszek, másokat heti rendszerességgel. Amíg még van mit, és van honnan...

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1023.

A fősorokban egy népi szólást idézünk.

	ISZKOL	GALLY VÉL, GONDOL (NÉP.)	ANGOL IGEN	RÓMAI HAT	JUH
1					Z
FÉL ALMA!		ÍRORSZÁG ÍR NEVE			
SIC ITUR AD ... (VERGILIUS)		MÉLY NŐI ÉNEKHANG			
IPARI TANULÓ	2	MÉS NEVÉN ZAMAT		KÁLIUM-ATOMOK! KISEBB FEJSZE	
		ÜRES TÁLI! ALFA ÉS ÓMEGA	PASZULY CÉGFÉLE (RÖV.)		
IDEGEN MŰVÉSZET		TROMBITA-HANG ÉNEKEL		SPANYOL AUTÓJEL ...IPSO (ÖN-MAGÁTÓL)	
VÁROS (OROSZ)		FOSZTÓ-KÉPZŐ MEREV			
... SUMAC (PERUI ÉNEKESNŐ)		AZ ARGON VEGYJELE NÉVELŐ	FINOM TENGERI HAL A GALLIUM VEGYJELE		
A BARIUM VEGYJELE FELTÉVE		BALATON-PARTI HELYSÉG ROSTA		NÉVELŐ JÓTÉKONY-KODIK	
		NÁTRIUM-KARBONÁT CSERMELY		AZ EZÜST VEGYJELE FORMA	
SZÍNESFÉM		ALÁ LATIN KETTŐS BETŰ	KÖLTŐ (ENDRE) SZIBÉRIAI FOLYAM		
DALBETÉT VER		SIKER A FOCIBAN ÁLLAMI ILLETÉK		MAGYAR AUTÓJEL NEM EGÉSZ-SÉGES	
		ÓTÓRAI ITAL ... KAZAN (RENDEZŐ)	KISLÁNYOK JÁTEKA ABBA AZ IRÁNYBA		
TENGER (ANGOL)		OROSZ IGEN NÉMET ÍRÓ (KARL)	ÉBRED LEVEGŐ (GÖRÖG)		
HAMIS		IFJ. ÍRÓ (FERENC) PÁRATLAN VÁGY!	A NÓTA VÉGE! ÉJFÉLIG EZ VAN		
			KITŰNŐ, PAZAR HIDROGÉN VEGYJELE		
RAKÉTA-ORRGÖRBE	N				L.N.J.

A KÖZMONDÁS

című pályázat nyertesei:

Fornvald Anna-Dorfia, Szászrégen, Ierbușului u.

Hompot Csilla, Marosvásárhely

A pályázati rejtvény megfejtése:

KÉT VITATKOZÓ KÖZÜL A HEVESEBBNEK NINCS IGAZA. JAPÁN

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések a november 4-i számból:

Ikre: Isten rabjai

Skandi: ... vendéglőt, itt mindig az elmentéjét hozzák, mint amit a vendég kér.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

					1	2	3	4	E	5	6	7	8	9	G
					10					11	11				
12	W	13	14	15	16			17		18				19	D
19								20					21		22
23					24	25			26		27		28		29
30				31		32		33			34	35			
36				37	38		39			40				41	
M		42				43		44	45				46		C
47	48					49		50					51	52	
53					54			55				56			
E		57	Á							58	I			59	

VÍZSZINTES: 1. Porosz politikus, 200 éve halt meg (Karl August von). 10. Örökségjelző lehet. 11. Ami szükséges. 12. Gyümölcsfatermesztő, 250 éve született (József). 17. New York állami város. 19. Hosszú női sál. 20. Magyar író (Sándor). 21. 1885-ben alapított erdélyi szervezet (röv.). 23. A klór és a nitrogén vegyjele. 24. Király (francia). 26. Török tiszt (rég.). 28. Város Budapest mellett. 30. Magas domb. 32. Ritka fafajta. 34. Francia Mária. 36. Igeképző. 37. Arrafele! 39. Kétes! 40. Ész sakkozó (Mihail). 41. Római 1100. 42. Stan filmbeli társa. 44. Férfinév (febr. 20.). 47. Csodalámpás (1001 éjszaka). 50. Görög előtag: olaj. 51. Arra. 52. ... San (kínai hegység). 54. Az ő személye felé. 56. 476-ig tartott. 57. Pesti főispán, MTA ig. tag, 225 éve született (István, gróf). 58. Kuruc felkelő, 350 éve kerékbe törték (Gáspár). 59. Római 1500.

FÜGGŐLEGES: 1. Vízi állat. 2. Lapos rész! 3. Margarinnárka. 4. Fényes győzelem. 5. Mankó része! 6. Veterán focis (Ferenc). 7. Férfinév (febr. 28.). 8. Párosan örül! 9. Színész, 150 éve hunyt el (István). 13. Röpke gondolat. 14. Hosszú (angol). 15. Falatlan! 16. Angol fül. 18. Csüng. 19. Gépészmérnök, egyetemi tanár, Ganz-főmérnök, 150 éve született (Emil). 20. Keleti főgabona. 22. Ukrán-orosz félsziget. 25. Latin csont. 27. Költő (László). 29. Orvos, költő, 300 éve született (János Vilmos). 31. Angol hosszegység. 33. Ósi szavunk. 35. Le. 38. Törlőgumi. 40. Szobor áll rajta. 42. Pénzintézet. 43. Színész (Robert de). 45. Francia író (Pierre). 46. Ravaszdi. 48. Kis ház. 49. A -nél párja. 52. Székese gyház. 55. Nyugat (röv.). 56. Indíték.

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket november 24-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvastva G. Hajnóczy Rózsa író egyik művének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beirtunk.

VÍZSZINTES: 1. Elodáz – Részekre oszt. 7. Francia arany – Német személyes névmás 8. Gyűjtőér – Bérautó. 9. A ... Lotti (E. Kästner) – Épületmaradvány. 11. Nagy, angolul – Páratlan lagúna! 12. Komornyik – Férfinév. 14. Gerlefej! – YI. 15. Szándék – Csészealj tányérka. 18. Imazáró szó – ...alkohol, borsesz. 19. Nem érkezik meg időben – Mezopotámiai jós a bibliában. 22. Határidőrag – Múlt idő jele. 23. ... kapitány (J. Verne) – Sportszermárka. 25. Rágcsáló víziállat – Spanyol és egyiptomi gépkocsijelzés. 27. Másik oldalon – Elszenved. 28. Királyi szék – Parányi rész. 30. Skálahang – Helyhatározó rag 31. Nem megengedett – Azúrkék ásvány.

FÜGGŐLEGES: 1. Nem dolgozó méh – Orvos, argóban. 2. Zamat, íz – Küzdőtér. 3. Védelmesz – Technikai atmoszféra. 4. Hüvelyes növény – Kocsonyás anyag. 5. Kerub – A levegő egyik fő alkotórésze. 6. Parkerdő – Oktat. 10. Erdélyi író volt (Kelemen) – Lel 13. Táltos, varázsló – Holt nyelv. 16. Színével kitűnik – Hantol. 17. Nyolctagú zenekar – Békaporonty. 20. Mennyei, légies – Kedvelt női név. 21. Dolgozik a mozdony – Ráma 24. Rézfűvós hangszer – Uri ... (Móricz). 26. Taszit – Részben hordoz! 29. Tehénhang – A nitrogén és a trícium vegyjele.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18	T			
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

KOBÁK KÖNYVESBOLT

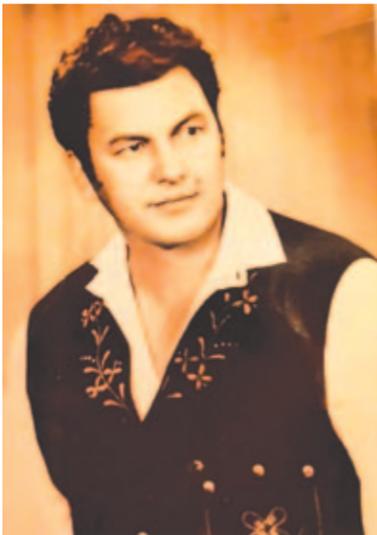
Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Újra Balogh Dénesre emlékeznek Marosvásárhelyen

A tizenhét éve elhunyt Balogh Dénes (1933. március 15 – 2005. december 10.), a népdal és a magyar nóták közkedvelt helyi előadója, az 1956. október 1-jén megalakult Állami Székely Népi Együttes, majd az ebből lett Maros Művészegyüttes egykori szólistája emléke előtt tisztelegnek neves népdalénekesek, előadók december 10-én (halálának évfordulóján) este 7 órától a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagyszínpadán.

Czibalmos Ferenc Attila

Mint Jakab Melinda, Balogh Dénes fogadott lánya, ugyanakkor a műsor szervezője elmondta, az előadás alkalmával a múlt és a jelen kapcsolódik össze, hiszen olyan kiváló előadók, szólisták lépnek fel, mint Ritzi Ilka Krisztina, Szekeres Vigh Ágnes, Vajás Evelin, Ábrám Tibor, dr. Buta Árpád Attila és Zsombori Róbert – akik mindenkor kedvenc magyar népdalokat, nótákat énekelnek –, de mellettük fellépnek a Bekecs Néptáncszínház tancosai is. Konferál Kacsó Ildikó, aki hosszú éveken át ápolta, őrizte és összegyűjtötte hanganyag formájában az eddigi emlékeket művészeivel készült interjúkat és előadásokat. A tréfas jeleneteket Gyepesi László adja

Fotó: Jakab Melinda

elő. Muzsikál, néhai Szélyes Sándor mókamester ismert rigmusait felelevenítve, a kolozsvári Tokos zenekar, amely 2014-ben a Fölszállott a páva tehetségkutató versenyen a hangszeres szólisták és zenekarok kategóriájában többszölamú énekkel és szászcsávási muzsikával érdemelte ki a zsűri elismerését. Tagjai nem csak több hangszeren játszanak, hanem több szölamban énekelnek is. – Előadásunkkal tisztelegni szeretnénk egykori kollégánk, a csodálatos hanggal megáldott vérbeli székely, betyáros kiállítású, de ugyan-

akkor rendkívül melegsívű Balogh Dénes előtt – mondta el a Népujság-nak a műsor szervezője.

A 72 éves korában elhunyt „szálfaembert” egyébként teljesen véletlenül fedezte fel a szakma: húszesztendősen az út mentén kaszált és dalolt egymagában, amikor egy arra járó személygépkocsi fékezett, és az abból kiszálló személy Marosvásárhelyre hívta énekelni. Így lett Balogh Dénes az 1956. október elsején megalakult Székely Népi Együttes alapító, majd örökös tagja.

A színpadon az évek során többek közt olyan ismert karmesterekkel, koreográfusokkal és énekszólístákkal dolgozott együtt vagy lépett fel, mint Szalman Lóránt, Szarvady Gyula, Székely Dénes, Birtalan József, Birtalan Judit, Domokos István, Tóth Erzsébet, Szélyes Sándor, Maria Precup, Kerestély László. Előadásainak száma több százra tehető.

Balogh Dénes már 17 éve nincs közöttünk, de emléke ma is él a közönségben. Ahogy az Állami Székely Népi Együttes tagja lett, a közönség egyik kedvenc énekesévé vált, a magyar népdal és nóták kiváló tolmácsolója lett.

Az azóta eltelt idő távlatából emlékezünk rá december 10-én, dalai mintha most is fülünkben csengenek.

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

November 11., péntek:

* 18.00 óra: Concordia Chiajna – Bukaresti CSA Steaua (2. liga, 14. forduló)

* 21.00 óra: Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – Petrolul 52 Ploiești (Szuperliga, 18. forduló)

November 12., szombat:

* 12.00 óra: Brassói FC – Jászvásári CSM Politehnica (2. liga, 14. forduló)

* 15.15 óra: Puskás Akadémia FC – Debreceni VSC (NB I, 16. forduló)

* 17.00 óra: Paksi FC – Újpest FC (NB I, 16. forduló)

* 17.30 óra: Chindia Târgoviște – Konstancai FCV Farul (Szuperliga, 18. forduló)

* 19.15 óra: Zalaegerszegi TE FC – Kecskeméti TE (NB I, 16. forduló)

* 20.30 óra: Bukaresti Rapid 1948 – CSU Craiova (Szuperliga, 18. forduló)

November 13., vasárnap:

* 11.00 óra: Bukaresti Dinamo 1948 – Újszentesi CSC (2. liga, 14. forduló)

* 12.30 óra: MTK Budapest – Pécsi MFC (NB II, 17. forduló)

* 14.30 óra: MOL Fehérvár FC – Kisvárdai Master Good (NB I, 16. forduló)

* 15.45 óra: Aradi UTA – FC Voluntari (Szuperliga, 18. forduló)

* 16.45 óra: Budapest Honvéd – Ferencvárosi TC (NB I, 16. forduló)

* 18.00 óra: CS Mioveni – Kolozsvári CFR 1907 (Szuperliga, 18. forduló)

* 19.00 óra: Vasas FC – Mezőkövesd Zsóry FC (NB I, 16. forduló)

* 21.00 óra: Universitatea 1948 Craiova – Bukaresti FCSB (Szuperliga, 18. forduló)

November 14., hétfő:

* 18.00 óra: Kolozsvári FCU – Campionii FC Argeș Pitești (Szuperliga, 18. forduló)

* 21.00 óra: Botosáni FC – Nagyszebeni Hermannstadt (Szuperliga, 18. forduló)

A román bajnoki mérkőzéseket a DigiSport, az Orange Sport és a Prima Sport, a magyarokat az M4 Sport és az M4 Sport+ közvetíti.

Elkezdődött a késeles miatti kivizsgálás

Hajdú Zoltán: „Ahogy lesz eredmény, mindenkit értesíték!”

Hatalmas port kavart az egykori II. Rákóczi Ferenc Katolikus Teológiai Líceum gólyabálja utáni buliján történt tragikus esemény. Vannak azonban olyan tényezők, amelyeket nem szabad szem elől téveszteni, az egyik ilyen, hogy idén májusban a Legfelsőbb Bíróóság megszüntette a katolikus iskolát, és a tanfelügyelőség döntése értelmében az iskola diákjai és tanárai a Bolyai Farkas Elméleti Líceum igazgatása alá kerültek át jogi értelemben. Mind a tanulók, mind a személyzet a Klastrom (Mihai Viteazu) utcai épületben maradt, mondta Hajdú Zoltán, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum igazgatója, aki külön kiemelte, hogy őt mint igazgatót egy sajtóorgánum sem kereste meg, ő vette fel kedd este a kapcsolatot a Marosvásárhelyi Rádió munkatársával.

Nagy-Bodó Szilárd

Az igazgató kiemelte, hogy az ideai, 2022–2023-as tanév kezdete-kor a szülők azt kérték, hogy bizonyos rendezvényeket külön szervezhessenek meg, hiszen egyrészt a diákok nem ismerik egymást, másrészt a tanárok, bár ismerik egymást, de nem olyan szinten, hogy egy nagy tanári közösségről lehessen beszélni. Ezért az iskola vezetése engedélyezte, hogy bizonyos események külön, eltérő időpontokban legyenek. Hajdú Zoltán visszaemlékezett arra, hogy október 10-én az egykori katolikus iskolából a szervező tanárok kérvényezték, hogy november 3-án külön tarthassák meg az iskola diákjai számára a gólyabált. Hajdú Zoltán nyomatékosította, hogy a kérvényben csak a Maros Művészegyüttes termében szervezendő előadásra kérték az engedélyt, sőt ki is hangsúlyozták, hogy az előadás után semmi másra nem fog sor kerülni. Az igazgató azt is aláhúzta, hogyha bárki megkereste volna vagy megkeresi a jövőben, meg tudja mutatni az említett kérvényt.

A bál mindenféle probléma nélkül, nagyon színvonalasan zajlott le, mondta Hajdú Zoltán, aki szintén részt vett az eseményen. Az előadás után a diákok szétszéledtek, és az igazgató is hazament. Ezt követően másnap, péntek reggel a Bolyai

utcai épület tanáriójában kollégáitól értesült arról, hogy mi történt azelőtt este. Abban a pillanatban kezdetét vette a kivizsgálás. Hajdú Zoltán beszámolt arról, hogy rögtön felhívta Tamási Zsolt igazgatót, aki egy határozat alapján bármilyen történésről kell értesítse a Bolyai Farkas Elméleti Líceum igazgatóját. Ezt követően a tanfelügyelőség is arra szólította fel Hajdú Zoltán igazgatót, hogy az összes olyan papírt, ami a gólyabál szervezésével kapcsolatos, vigye fel a tanfelügyelőségre aznap 13.30 óráig. Ez megtörtént, és a hivatalos álláspont szerint minden rendben volt a szervezéssel kapcsolatban, az iskolát nem terheli semmi, hiszen a bulit nem az iskola szervezte, sőt az igazgatóság nem is tudott róla.

Hajdú Zoltán hozzátette, mivel az iskola diákjairól van szó, egyértelmű, hogy foglalkoznak az ügygel. A kivizsgálás akkor is meg kell történnie, ha az iskolán kívül történik valami a diákokkal. A törvény értelmében létrehozta egy bizottságot, amely elkezdte a munkáját. A Bolyai Farkas Elméleti Líceum igazgatója azt is

elmondta, hogy személyesen, ügyvéd jelenlétében találkozott az elkövető édesapjával is, megtették a további lépéseket, illetve érdeklődtek a másik két diák helyzetéről. Hajdú Zoltán úgy fogalmazott, hogy egy szűrés, illetve egy műtét után nem lehet azt mondani, hogy teljesen jól vannak, viszont nincsenek veszélyben.

Múlt pénteken az iskolapszichológust felkérték, hogy a héten a Mihai Viteazu utcai épület minden osztályában tartson órát. Az édesapának elmondta az igazgató, hogy a gyermeke is kellene találkozzon az iskolapszichológussal, illetve hivatalosan kérte azt is, hogy egy klinikai pszichológustól vigyenek papírt arról, hogy a gyermek folytathatja-e az iskolában a tanulmányait, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum intézményében, az eddigi közösségében.

Hajdú Zoltán külön nyomatékosította, hogy a kivizsgálás párhuzamosan azokat a tanárokat is érinti, akik az iskola tudta nélkül részt vettek a bál utáni bulin, még akkor is, ha minden tanár szabadidejében azt

tesz, amit szeretne, és erről nem kell beszámoljon az igazgatónak. A bulin tapasztaltakról, látottakról nyilatkozatot kell írjanak. Ez jelenleg folyamatban van. Miután az összes nyilatkozatot leadják, a bizottság fel fogja mérni, hogy mi is történt az after partyn.

Az iskolaigazgató aláhúzta, hogy az ügy lezárása után minden részletről tájékoztatják a sajtót.

Azzal kapcsolatban, hogy a Marosvásárhelyi Rádióhoz nyilatkozó diák utólagosan meg lett volna fenytve, hogy „akár jegyek által kirúgják az iskolából”, az igazgatónak nincs tudomása. Felkérte a rádió munkatársait, hogy vegyék fel a kapcsolatot a diákkal, és mondja el, hogy ki mondta ezt neki. Ha ez megtörténik, akkor az igazgató egészen biztos egy újabb vizsgálatot fog indítani az illető tanár ellen.

Az iskolaigazgató arról is beszélt, hogy az előző tanévben egy olyan jellegű tevékenységet bonyolítottak le az iskolában, amely a bullyingot volt hivatott megelőzni, orvosolni. Ebbe az egyhetes rendez-

vénysorozatba mind a diákok, mind a tanárok, mind pedig a szülők be voltak avatva. A rendezvények között szerepelt bullyingellenes verseny, továbbá bullyingellenes plakátokat is terveztek a diákok. Hajdú Zoltán nyíltan beszélt arról is, hogy bár nem gyakori, de a Bolyai Farkas Elméleti Líceumban is előfordul a bullying. A tavalyi rendezvénysorozat keretében számos szakembert is meghívtak Marosvásárhelyről, Kolozsvárról és Magyarországról, akik a jelenségről beszéltek, valamint ügyvédek is tartottak előadást azzal kapcsolatban, hogy milyen jogi következményei lehetnek a cikizésnek. Az idei tanévben pedig ismét szerveznek ilyen jellegű eseményt, már zajlanak az egyeztetések az ügyvédi kamarával, két ügyvéd az idén is el fog látogatni az iskolába.

Hajdú Zoltán elmondta, hogy minden eszközt, ami rendelkezésükre áll, használnak annak érdekében, hogy informálva legyenek a diákok, viszont hatalmas segítség lenne a pedagógusok és az iskolák számára az, ha a szülők otthon elmondanák gyermekeiknek, hogy mit is jelent a bullyingolás és ennek milyen formái vannak. Ilyen megfontolásból vonták be tavaly a szülőket is.

A Bolyai Farkas Elméleti Líceum igazgatója kiemelte, hogy a bullyingellenes harcban nagy szükségük van a szülők és a marosvásárhelyi közösség segítségére. Elmondása szerint más iskolákban még rosszabb a helyzet, és ott is segíteni kellene, illetve érdemes lenne szétnézni a közösségekben, hogy a diákok honnan is tanulják a bullyingolást.

Tájékoztatás jogi személyek számára

Tekintettel arra, hogy 2022. november 5-től a Brantner Veres Rt. Köztisztasági Vállalat az új szolgáltató, továbbá az integrált hulladék-gazdálkodási rendszer előírásainak Maros megyei betartása érdekében tájékoztatjuk önöket a hulladékgyűjtés és -elszállítás (a háztartások kategóriába nem sorolható) jogi személyekre vonatkozó rendjéről, valamint a szolgáltatás ellentételezésének a módozatáról.

Fontos! A háztartásnak nem minősülő jogi személyeknek a korábbi köztisztasági vállalattal kötött szerződése hatályát veszti, de az új üzemeltetővel NEM kell szerződést kötniük.

A háztartásnak nem minősülő jogi személyek kötelezettségei:

1. Ki kell tölteniük a 2021/21. sz. megyei képviselőtestületi határozat 4. sz. mellékletét, amelyet a következő internetcímről tölthetnek le: <https://bit.ly/3UMxtOn>

2. A kitöltött okmányt papíralapon a polgármesteri hivatal iktatójában vagy a közterület-fenntartó vállalat Kós Károly utca 1/B sz. alatti székházában kell benyújtaniuk, illetve e-mailben – csupán digitális aláírással – a declaratiisalubrizarepj@tirgumures.ro címre elküldeniük.

3. A háztartásnak nem minősülő ügyfelek saját költségükön szerzik be vagy a szolgáltatótól bérlik a szükséges személtládákat/konténereket, hogy a hasonló hulladékok szelektív gyűjtése során legalább négy kategóriát (le nem bomló/le nem bomló és vegyes biodegradálható hulladék, továbbá újrahasznosítható papír-/ karton-, műanyag/fém-, illetve üveghulladék) lehessen elkülöníteni.

4. A háztartásnak nem minősülő ügyfelek által birtokolt, illetve bérelt személtládákat/konténereket a szolgáltató rádiófrekvenciás azonosító (RFID-) címkével látja el, amely biztosítja a háztartásnak nem minősülő ügyfelek azonosítását a gyűjtés időpontjában, valamint a személtládák/konténerek egyedi mérését is. Így az érintett jogi személyek Marosvásárhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának a náluk keletkezett hulladékmennyiségnek megfelelő díjat fognak fizetni. (A díj mértékét lej/tonnában állapítottuk meg.)

5. Azon, háztartásnak nem minősülő ügyfelek számára, akik rendelkeznek a szelektív gyűjtéshez szükséges személtládákkal/konténerekkel, az üzemeltető RFID-címkéket oszt ki.

6. Azon, háztartásnak nem minősülő ügyfelek esetében, akik bérlik a személtládákat/konténereket, az RFID-címkéket maga a szolgáltató szereli fel ezekre, ugyanis a címkéket a mérlegrendszer szállítójával kötött szerződés biztosítja, a háztartásnak nem minősülő ügyfeleknek pedig bérleti díj ellenében adják át őket.

7. A címkéket csak a 120 és 240 literes személtládákra, illetve az 1,1 köbméteres eurokonténerekre szerelik fel. Az 1,1 köbméternél nagyobb űrtartalmú konténereket közvetlenül a maroskeresztúri rakodóállomásra szállítják, és tömegüket ott mérik le.

8. A hasonló jellegű városi hulladék szerződésbe foglalt elszállítási rendje Marosvásárhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának a honlapján tekinthető meg.

9. A Maros megye területén működő integrált településhulladék-gazdálkodási rendszer finanszírozását biztosító köztisztasági különadó bevezetéséről és az ezzel kapcsolatos ügyvitelről szóló szabályzat értelmében a háztartásnak nem minősülő ügyfelek kötelesek benyújtani a polgármesteri hivatalnak a háztartásnak nem minősülő ügyfelek köztisztasági különadójának a megállapítására szolgáló adónyilatkozatot, amelyből ki kell derülnie, hogy egy negyedév (2022 novembere és decembere, valamint 2023 januárja) folyamán mekkora hulladékmennyiség keletkezik náluk, amely után a polgármesteri hivatalban be fogják fizetni a (lej/tonnában megállapított) köztisztasági különadót.

10. A különadó mértékét a Maros megyei közgyűlés évente állapítja meg, a helyi képviselőtestület pedig határozattal hagyja jóvá. Az ügyfelek kötelesek a polgármesteri hivatalban az adónyilatkozatban becsült keletkező hulladékmennyiség után a köztisztasági különadót befizetni. A háztartásnak nem minősülő ügyfelek számára a 2022. évre vonatkozóan megállapított különadó mértéke bruttó (vagyis héával együtt) 592,07 lej/tonna (keletkezett városi hulladék) – áll a polgármesteri hivatal bel- és külföldi kapcsolatok osztálya által a szerkesztőségbe eljuttatott közleményben.

A NYÁRÁDKÖZSVÉNYESI KÖZBIRTOKOSSÁG vezetősége évi beszámoló gyűlést tart

2022. december 4-én, vasárnap 13 órai kezdettel.

Napirendi pontok:

1. beszámoló a 2022. évi tevékenységről;
 2. a 2023-as kitermelési terv;
 3. a közbirtokosság székhelyének módosítása;
 4. nagy értékű befektetés jóváhagyása – gépkocsivásárlás;
 5. a bekecsi ház javítása.
- Minden tagot szeretettel várunk. (sz.)

A Marosvásárhelyi Közszállítási Rt. válogatást szervez AUTÓBUSZSOFÓRÓK alkalmazására közúti személyszállításra.

Követelmények:

- D kategóriás hajtási jogosítvány,
- érvényes szakmai tanúsítvány (atestat).

Az állás megpályázásához a kérvényt, az önéletrajzot, a hajtási jogosítványt és az érvényes szakmai tanúsítvány fénymásolatát a cég székhelyén kell benyújtani: Marosvásárhely, Béga utca 2. szám, hétfőtől péntekig 9-15 óra között, vagy a resurseumane@transportlocal.ro e-mail-címre elküldeni.

További információ a 0265/269-077-es telefonszámon.

partener : Primaria Tg - Mures

proiect cultural finantat de Ministerul Culturii

XVI. TIBERIUS FESTIVAL

13 - 20 november

LEITMAN ZSOLT

GULYAS MARTA

ARTILLAN TRIO

ARISTOS QUARTET

BORDOS KINGA

SANTHA HUBA

STEFAN GAZAGU

KOSTYAK ELOD

TOMASZ MATE

ALEXANDRU TOMESCU

OXANA THUISSEN

FRANK VAN DE LAAR

KOSTYAK MARTON

SAMODAI-SZIVES DUO

BALANCE QUARTET

SINZIAMA MIRCEA

BORSOS EDITH

MARNIX VERBERHE

TIBERIUS QUARTET

BERLIN-TOKYO QUARTET

YAROSLAV KOLPAKOV

KASPER SCHONEWILLE

LAKATOS GYORGY

Cultural Palace Targu - Mures / Free entrance
program:
www.facebook.com/tiberius.quartet

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban.
Tel. 0745-379-638. (66289-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (66256-I)

TERMELŐCÉG alkalmaz VEGYÉSZMÉRNÖKÖT, VEGYÉSZ-OPERÁTOR, SZAKKÉPZETLEN MUNKÁST galvanizálóműhelybe. Érdeklődni a 0744-708-799-es telefonszámon, 9-15 óra között. (23290)

MAGÁNCÉG MÉRLEGGÉPES KÖNYVELŐT alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.-I)

A THEREZIA KFT. B kategóriájú jogosítvánnyal rendelkező GÉPKOCSIVEZETŐT alkalmaz. Önéletrajzát, kérjük, juttassa el a therezia@therezia.ro e-mail-címre. Érdeklődni a 0265/322-441, 0749-228-434-es telefonszámokon lehet. (66865-I)

Az OLIGRAF NYOMDA műhelyébe MUNKAERŐT alkalmaz. A betanítás biztosított. Tel. 0725-917-421. (66865-I)

GYÓGYPEDIKŰR és KINEZIOTERÁPIÁS KEZELÉSEK. Tel. 0756-680-226. www.sanuspedis.com (17775)

ALKALMAZUNK VARRÓNŐKET. Jó munkakörülményeket ajánlunk. GLOVER PRODEXIM KFT. Tel. 0744-500-605. (p.-I)

ELADÓNÓT alkalmazok a Mureș Mall aluljárójában levő ÜZLETBE. Érdeklődni a 0741-365-957-es telefonszámon. (17815-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 200 kg körüli kővér disznó és pálinkafőző üst. KIADÓ 2 szobás lakás. Tel. 0740-124-154. (17733-I)

VESZEK régi képeket, képkereteket, antik bútorokat, porcelántárgyakat stb. Tel. 0731-309-733. (17234-I)

ELADÓ jó minőségű szilvapálinka, 40 lej literre, gyümölcs-pálinka, 35 lej literre, és dió, 4 lej literre. Tel. 0740-334-468. (17716-I)

ELADÓK telkek – 764 m², 905 m², 982 m² – a Somostetőn. Érdeklődni a 0365/496-269-es és a 0770-274-001-es telefonszámon, 10-16 óra között. (17754-I)

ANTIK bútorok eladók: barokk, empire, biedermeier. Tel. 0744-112-600. (17780-I)

ELADÓ őshonos almafa-, körtefa- és őszibarackcsemete, néró, bianca, pinot noir szőlőcsemete. Tel. 0744-263-566. (17806)

ELADÓ egy kétszemélyes, jó állapotban levő matrac. Ára: 300 lej. Tel. 0365/808-091. (17819)

AJÁNDÉKOZOK egy fehér, nagy fajta, jó házőrző kutyust, legyen egyedül az udvaron. Van ketrecre, az élelmet és a szükséges dolgokat biztosítom. Tel. 0744-573-699. (17823-I)

AJÁNDÉKOZOK egy 2 hónapos, szép, betanított kiscicát ketreccel. Az ivartalanítást és a kezeléseket megtérítem. Tel. 0744-573-699. (17823-I)

ELADÓ nagyon jó állapotban levő 2000-es kiadású 4-es Golf. Tel. 0744-839-990. (17830-I)

ELADÓK: összecukható vaságy, húsdaráló, könyvek, csónakos varrógép, hintaszék, festmények, keretek, rádió, aragázkályha, porszívó, szép cserefa ajtó, többféle bútordarab, lemezek, órák, csergeterítő, üvegkorsók, többféle nagy és kicsi edény, 15 db báránypör, sok baba, kerékpár, szőnyegek, régiségek, sok tűzifa, ezenkívül sok egyéb, minden olcsón. Csere is érdekel. Tel. 0265/242-342. (17834)

ELADÓ sírhely a katolikus temetőben. Ára: 5000 lej. A szabályzat szerint csak katolikus felekezettű vásárolhatja meg. Tel. 0745-233-532. (17839-I)

LAKÁS

ELADÓ a Budai negyedben 4 szobás tömbházlakásban levő **ORVOSI RENDELŐ**. A helyiség használható más, csendes foglalkozásra is. Külön bejárat kintől. Tel. 0723-984-933. (17798-I)

ELADÓ családi ház Körtevényfán, a 47. szám alatt. Tel. 0727-327-110. (17715)

KIKÖLTÖZÉS miatt sürgősen eladó ház Marosvásárhelyen, a Páráului utca 3. szám alatt, egyedül az udvaron: 3 szoba, konyha, fűrdőszoba és két szolgálati fűrdő. Tel. 0745-348-129. (17707-I)

KIADÓ másfél szobás, bútorozatlan garzonlakás hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (17663)

ELADÓ családi ház Sáromberkén, a Fő úton: 4 szoba, garázs, 800 m² terület. Tel. 0745-567-107. (17600-I)

ELADÓ ház Kelemtelkén, a 92. szám alatt. Tel. 0757-226-464. (17604-I)

VÁSÁROLOK 2-3 SZOBÁS tömbházlakást Marosvásárhelyen, akár életjáradékkal is, csak magánsemmélytől. Tel. 0747-422-196. (p.-I)

ELADÓ 67 négyzetméteres, első emeleti, 3 szobás lakás Marosvásárhelyen, a Tudor negyedben, a Moldovei utcában. Homlokzati hőszigetelés, egyedi fűtés, hőszigetelt ablakok, csendes zöldövezeti környék. Ára: 80.000 euró. Tel. +36-30-415-7877. (sz.)

ELADÓ emeletes magánház Szászrégenben. Központi fekvésű, 4 szoba + 2 üzlethelyiség, konyha, kamra, 2 fűrdőszoba és mellékhelyiségek 380 m² területtel. Eladó vagy lakáscserével Marosvásárhelyen, árkülönbséggel. Tel. 0752-256-468, 0740-041-016, 12-20 óra között. (17813)

ELADÓ nagy ház a központban, 241 m², kiváló lakóháznak, elvégzett főjavításokkal. Az árban megegyezünk. Tel. 0744-573-699. (17823-I)

A KÖZPONTHOZ közel kiadó lányoknak egy frissen felújított, első emeleti, 2 szobás lakás. Tel. 0742-146-671, 0745-560-824. (17878)

KIADÓ február 1-jétől a Tudor negyedben 2. emeleti, bútorozatlan, első osztályú, szigetelt, 2 szobás tömbházlakás új központival. Bére: 230 euró. Tel. 0749-222-067. (17830-I)

KIADÓ magánlakás egyedül az udvaron, központi fűtéssel: egy szoba, konyha, kamra, közel az orvosi egyetemhez. Tel. 0744-868-976. (17836-I)

TÁRSKERESÉS

EGYEDÜLÁLLÓ, kellemes megjelenésű, 64 éves, nem dohányzó, alkoholt nem fogyasztó, lakással rendelkező férfi hozzátartozó, kötelezettség nélküli élettársat keres. Leveleket várok a szerkesztőségbe „Toto” jellegre. (17607)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőfelújítást, bármilyen javítást, festést, szigetelést, csatornájavitást, teraszkészítést. Hívjanak bizalommal! Tel. 0759-467-356. (17641-I)

VÁLLALUNK: tetőkészítést, ács munkát, bádogosmunkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Bence. (17783-I)

VÁLLALUNK háztetőkészítést cserépből vagy Lindab lemezből, szigetelést kartonból vagy polisztrénből, meszelést és kisebb javítást. Tel. 0758-639-258, Csaba. (17771-I)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalok. Tel. 0741-699-761. (17765-I)

ÁCSMESTER házak felújítását vállalja, tetőkészítést bármilyen lemezből, cserépből, ács munkát, cserépforgatást. Tel. 0746-739-502. (17743)

NYUGDÍJAS hölgyet alkalmazunk kis üzletbe, 4 órás munkára. Tel. 0740-680-329. (17793-I)

KÖZÉPKORÚ HÁZASPÁR gondolna idős vagy beteg embert lakásért vagy házáért cserébe Marosvásárhelyen és környékén. Érdeklődni a 0755-731-786-os telefonszámon. (17539-I)

A DENIS METAL KT. Koronkán (DE 60) begyűjt ócskavasat és nemvasfémeket, biztosítja a szállítást. Tel. 0755-517-698. (23283-I)

HEGESZTŐGÉPEK javítása. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

VILLANSZERELÉS: épületi, gépészeti, monofázisú, háromfázisú. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

TERMOPÁN ajtók, ablakok javítása, szűnyoghálókat szerelése. Tel. 0771-383-725. (17257-I)

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, törmelékiszállítás, valamint csomagszállítás Budapestre. Tel. 0749-543-104. (12995-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést, belső építkezési munkát. Tel. 0749-543-104. (12995-I)

56 ÉVES NŐ munkát vállal: takarítást, beteggondozást. Tel. 0770-663-571. (17811)

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok. Tel. 0755-825-502. (17807-I)

ALKALMI TAKARÍTÁST vállalok otthonában. Hívjon bizalommal! Tel. 0740-356-974. (-I)

MEGEMLÉKEZÉS

„Egy pillanat és mindennek vége, olyan gyorsan távoztál a végtelenségbe.

Legyen csendes az álmod, találd odafönn örök boldogságot.”

Soha el nem múló szeretettel emlékezünk november 13-án a székelykakasdi születésű id. **GIDÓFALVI ÁRPÁD** maros-szentannai lakosra halálának első évfordulóján. Emlékét őrzi édesanyja, testvére, András és családja. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szívünkben örökké élni fogsz. (17792)

Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk **GIDÓFALVI ÁRPÁDRA** halálának első évfordulóján. Emlékét őrzi szerető édesanyja, felesége, két fia családjukkal, testvére családjával, sógornője családjával. Feledni valakit lehetetlen csoda, mert akit szeretünk, nem feledjük soha. (17816)

„Ne sírjatok, én már nem szenvedek, a fájdalom az, hogy nem lehetek veletek.”

Szomorú szívvel emlékezünk november 11-én **SIMÓ MIHÁLYRA (Miska)** halálának 21. évfordulóján. Emlékét őrzi bánatos felesége, Erzsike, fia, Attila és családja. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (17818)

„Köszönjük neked, Uram, hogy ő a miénk volt, és az is marad, mert aki szerettei szívében él, az nem hal meg, csak távol marad.”

Öt éve annak, hogy a nyáradremetei születésű **SZILÁGYI TERÉZ (Nyulas)** november 12-én örökre itthagyt bennünket. Emlékét szeretettel őrizzük szívünkben.

Gyermekei, veje, unokái, testvére és a jó szomszédok. Nyugalma legyen csendes! (17788)

Fájó szívvel emlékezünk **GRANCSA ISTVÁNRA** halálának 3. évfordulóján.

Nem múlik el nap nélküle, szívünkben örökké ott marad az ő helye.

Szerettei. (17770)

Fájó szívvel emlékezünk; ma 20 éve, hogy visszaadta lelkét az Úrnak

KISS IBOLYA (férfifodrász) szül. Tőkés.

Emlékét őrzi két lánya: Jutka, Ilonka, veje, unokája, Dalma, két dédunokája. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (17814-I)

Akit szívünkben őrünk, az nem hal meg soha!

Fájó szívvel emlékezünk **ILDIKÓRA** és **LEVENTÉRE** november 11-én, haláluk 14. évfordulóján. Bánatos szüleik. (17741-I)

Fájó szívvel, soha el nem múló szeretettel emlékezünk **ZILLER JÓZSEFRE** halálának első évfordulóján. Szép emléke örökké élni fog szívünkben. Emlékét kegyelettel őrzi felesége, gyermekei, a rokonok, ismerősök. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (17831-I)

Soha el nem múló szeretettel gondolunk **SZŐCS ANDRÁSRA** halálának első évfordulóján. Szép emléket szívünkben őrizzük. Szerettei. (17840-I)

Lelked, remélem, békére lelt, S Te már a mennyből vigyázol ránk!

Soha nem felejtünk, szívünkben szeretünk, Rád örökökön örökké emlékezünk!

Szomorú szívvel emlékezünk november 13-án a felejtethetlen férjre, édesapára, nagyapára, **ÚJFALVI KÁROLYRA (Sanyi)** halálának 5. évfordulóján. Emléked szívünkben él. Nyugodjál békében! Bánatos feleséged, gyermekeid és azok családja. (17835-I)

ELHALÁLOZÁS

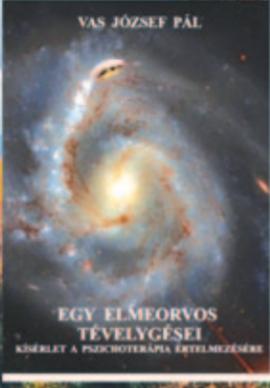
A gyászoló család tudatja mindazokkal, akik szerették és tisztelték, hogy

prof. dr. **PÉTERFFY ÁRPÁD** szívsebész hamvait, végakarata szerint, Kolozsváron a Házsongárdi temetőben helyezték örök nyugalomra, református egyházi szertartás szerint, 2022. november 14-én 9 órakor. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (sz.-I)

Kettős könyvbemutató

– Szabó Szidónia: **Mernéd-e?**
 – Dr. Vas József Pál online jelenléttel:
Egy elmeorvos tévelygései - Kísérlet a pszichoterápia értelmezésére.

***Nov. 11. - péntek,
 Nemzeti színház,
 Marosvásárhely,
 17:00 óra**

Gara Bortzria

LAM, hiteles megoldások!

LAM
 MICROREDIT - MIKROHITEL

www.microcreditlam.ro
 0720 030 804

MEGJELENT! **SZÉKELYFÖLD KINCSESTÁRA**

**barangolás • történelem
 hagyomány • népi gyógyászat
 bölény, borvíz, ribizli
 ételreceptek • okos ötletek
 rejtvények • humor**

Kapható a Médiatér és
 a Matula Media partnereinél,
 a lapárusoknál és az ismertebb
 könyvesboltokban

336 oldal • Ára 29 lej

www.kalendarium.ro • facebook.com/SzekelyKalendarium/

NACHHALTIGKEIT IST UNSER ANTRIEB **brantner**
 green solutions

A **Brantner Veres Rt.** marosvásárhelyi munkapontra alkalmaz **szakképzetlen munkásokat (rakodókat)** és **hivatásos gépjárművezetőket**

Elvárások a gépjárművezetői állásra:

- C, C+E jogosítvány
- szakmai bizonyítvány
- tapasztalat

Biztosítunk:

- vonzó fizetési csomagot
- étkezési utalványokat
- új kukás teherautókat

Az önéletrajzok leadhatók a cég munkapontján:
 Marosvásárhelyen, az Alsógát utca 8. szám alatt.

**A Marosvásárhelyi
 Transilvania Repülőtérről
 versenyvizsgálóval felvesz
 egy belső könyvvizsgálót (auditőr) – COR-kód 241105.**

A versenyvizsga időpontja: november 29., 10 óra.
 A feliratkozás határideje: november 23., 15.30 óra.

Vonzó bérezést, 30 lejes ételjegyet, évente vakációs vouchert, a szállítási költség megtérítését, valamint egyéb juttatásokat ajánlunk.

Bővebb tájékoztatás a www.aeroportultransilvania.ro/category/cariera/ honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon.

ETV ERDÉLYMAGYAR TELEVÍZIÓ

NŐSZEMKÖZT
 Csatlos Tündével

MINDEN PÉNTEKEN 21 ÓRÁTÓL

therezia®
 Mezőpaniti tejtermékek...

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
 autómósó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

**Marosvásárhely
 Predeal u. 97 sz.**

Telefon: 0265/223-902
 0740-393-060

A **Mureș Insolvency SPRL**, a dicsőszentmártoni Avram Iancu utca 144. szám alatti székhelyű, csődbe jutott **Bicapa Rt.** cégfelszámolója, **nyilvános árverésen értékesíti**

a csődbe ment cég következő javait:

1. A dicsőszentmártoni Felszabadulás (Dezrobirii) utca 4. szám alatti garzontömbhöz tartozó 398 négyzetméter terület. Kikiáltási ár: 2.985 euró.
2. A dicsőszentmártoni Avram Iancu utca 158. szám alatti 6276 négyzetméter beltelek (az étkezde körül). Kikiáltási ár: 47.070 euró.
3. A dicsőszentmártoni Felszabadulás utca 3. szám alatti élelmiszer-raktár és a hozzá tartozó 349 négyzetméter terület. Kikiáltási ár: 7.625 euró.
4. A dicsőszentmártoni Avram Iancu utca 144. szám alatti vendégház négy hálószobával, nappalival, protokollteremmel, konyhával, fürdőszobával, illemhellyel, előtérrel, valamint a hozzá tartozó 292 négyzetméter területtel. Kikiáltási ár: 7.140,90 euró.
5. A dicsőszentmártoni Június 1. utca 17. szám alatti 4835 négyzetméteres beltelek (volt tervezőműhely). Kikiáltási ár: 20.951,66 euró.
6. A dicsőszentmártoni Avram Iancu utca 158. szám alatti légvédelmi óvóhely a hozzá tartozó 561 négyzetméter területtel. Kikiáltási ár 17.207,5 euró.

Az árverés **november 18-án 13 órakor** lesz a cégfelszámoló Marosvásárhely, G-ral Avramescu utca 4. szám alatti székhelyén, és péntekenként ugyanazon helyszínen és időpontban megismétlik, a javak értékesítéséig.

Az árverésen részt vehetnek azok a magán- és/vagy jogi személyek, akik/amelyek megvásárolják a tenderfüzetet, és garanciaként kifizetik a kikiáltási ár 10%-át, valamint a részvételi díjat az árverést megelőző napon 14 óráig.

Bővebb felvilágosítás a 0265/269-700-as, a 0265/261-019-es és a 0745-146-096-os telefonszámon.

radio.kptv.ro

KPTV
 THE ROCK STATION

radio.kptv.ro